

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 33 • avgust 2012 • letnik X • ISSN-1581-7156

Prejemniki občinskih priznanj

*Vrteški otroci s fotografijami
dosedanjih beltinskih županov*

Beltinski pozvačin prvič na peščeni plaži

*Mladi kolesarji so na Tim Mlinovem kronometru
uživali v prelepem vremenu in domov odšli z medaljo*

*Predsenik RS dr. Danilo Türk s soprogo na nedeljski
slovesnosti ob Bujraških dnevih*

*Belokranjsko kolo na nedeljski prireditvi
"Le plesat me pelji" v izvedbi FS Dragatuš*

»Ne pozabite, da so čudovite stvari, ki se jih učite v šolah, delo mnogih generacij. Vso to znanje, ki vam je položeno v roke, je dediščina, ki jo spoštujte, jo bogatite in nekega dne zvesto prenesite na svoje otroke!«

(Albert Einstein)

Dragi naši mladi – učenci, dijaki, študenti ter predvsem prvošolčki!

Tako dolgo pričakovane počitnice so kar hitro minile in pred vami, dragi otroci, se odpirajo vrata šol in veroučnih učilnic – polna novega, vznemirljivega in tudi zanimivega znanja ter izkušenj.

Bodite vedrih lic, nasmejani in vedno odprtih src za nove modrosti, ki vam jih bodo dajali vaši učitelji, predavatelji in tudi kateheti.

Je že tako, da se človek uči vse življenje. Vse, kar pridobi v šolskih klopeh, so znamenja in nevidni pečati na

človeški duši, ki bodo ostali za vedno.

Predvsem vam, dragi prvošolčki, želim veliko lepih trenutkov v krogu vaših sošolcev, prijateljev. Vem, da je vsak začetek težak, vendar vedite, da se bo ves trud in vložen napor slej ko prej obrestoval.

Kot pravi znani pregovor: »Učenje je kot reka, ob izviru je ozka, ob izlivu pa široka« – tako je tudi z vsakim vašim korakom, ki ga boste naredili na novem razpotju življenja. Vsak korak bo lažji od prejšnjega in spoznali boste, da je v šoli še kako lepo.

Spoštovani starši!

Vam pa želim veliko potrpljenja, dobre volje in čim manj skrbi, ko boste spremljali svoje otroke na njihovi nadaljnji razvojni poti. Bodite njihova opora, tolažba in varen pristan, kamor se bodo vedno radi vračali, ko bodo zapustili šolske klopi.

Z lepimi pozdravi ter na snidenje,

vaš župan,
dr. Matej Gomboši

Spoštovane občanke in občani, cenjeni bralci,

iztekajoče se poletje je prineslo v naše kraje obilico dogodkov, ki so popestrili vroče poletne dneve in večere. Upam, da ste se tudi sami udeležili katerega izmed njih in s tem izkazali priznanje ter spoštovanje vsem, ki se vsako leto trudijo pripraviti kakovostne in bogate vsebine za svoje sokrajane in širšo javnost.

Nekatere izmed prireditev, ki so jih obiskali tudi najvidnejši predstavniki slovenskega kulturnega in političnega vrha, so obširneje predstavljene tudi v tokratni številki Malega rijtara, ki prinaša obilico zanimivega branja iz delovanja občine, društev, zavodov pa tudi življenja posameznikov ter njihovih interesnih področij.

Konec avgusta in začetek septembra vsako leto pomenita tudi konec brezskrbnih počitniških dni za naše šolarje in študente, ki se sedaj že zbirajo v šolskih klopeh, pripravljeni na nove izzive, ki jih prinaša novo šolsko in štu-

Mali rijtar

informativno glasilo Občine Beltinci

Vsebina objavljenih člankov ne odraža stališča uredniškega odbora glasila.

uredniški odbor:

Simona CIZAR (odgovorna urednica)
Genovefa VIRAG (namestnica odg. urednice)
Snežana BRAČKO, Ivan MESARIČ, Bojan VEREŠ

zbiranje materiala:

Lilijana ŽIŽEK

jezikovni pregled:

Neva HARC

fotografije:

Denis CIZAR (naslovnica), Arhiv Občine Beltinci, Arhiv ZTK Beltinci, Arhiv KUD Beltinci, Jože ŽERDIN, Klaudija ZVER, Tina ZVER, Jože KUZMA

grafično oblikovanje in priprava za tisk:

CM grafično oblikovanje, Matej Cvetko s.p.

tisk:

Tiskarna S-tisk, d.o.o.

avgust 2012

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci,
02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

dijsko leto. Veliko pa je tudi mladih, ki letos v hrame učenosti stopajo prvič, najsi bodo to osnovne, srednje ali visokošolske ustanove. Zaželimo jim dober začetek novega obdobja v njihovih življenjih, naj smelo in ambiciozno stopijo na pot znanja in razvoja. Hkrati pa upajmo, da bodo v prihodnosti delček osvojenih znanj in pridobljenih veščin delili tudi v svojem domačem okolju, ki še kako potrebuje sposobne in delovne posameznike z občutkom za skupnost, iz katere izhajajo. Vse dobro želimo tudi našim malčkom, ki z jesenjo pričenjajo spoznavati svet okoli sebe pod budnim očesom svojih vzgojiteljev. Naj jim bodo njihove poti varne, oči radožive in srca polna sončnih žarkov!

Jesen je tudi čas pospravljanja pri-

delkov in trgatev. Suša, ki je prizadela večino kmetijskih površin v Sloveniji, ni prizanesla niti domačim poljedelcem. Zato lahko le upamo, da v prihodnjih dneh vsaj naši vinogradniki ne bodo utrpeli večje škode v vinogradih in bodo trgatve potekale v veselem vzdušju in v zadovoljstvo gospodarjev. Naj bo torej jesenski čas naklonjen vsem, ki s hvaležnostjo sodelujejo z naravo kakor tudi tistim, katerih ustvarjalna energija je usmerjena v vzgojo in izobraževanje ukaželjne mladine in drugih posameznikov.

V popestritev poznopoletnih in zgodnjejesenskih dni pa vas vabim, da prelistate naše in vaše občinsko glasilo, ki prinaša zanimivo branje tudi v svoji 33. izdaji.

In še vabilo k sodelovanju:

Prispevke za naslednjo številko *Malega rijtara*, ki predvidoma izide konec oktobra, **sprejemamo do petka, 12. oktobra 2012 v elektronski obliki** (največ 3500 znakov brez presledkov) **ter s komentiranimi fotografijami** (minimalno 1500K, besedilo pod fotografijo in navedba avtorja) **v ustreznem formatu.**

V upanju, da se bodo časi za vse nas obrnili na boljše, vam, spoštovani brałci, želimo lepo in prijazno jesen!

Za uredniški odbor
Vaša urednica

Simona Cizar

Občina Beltinci je podpisnica Konvencije županov

Konvencija županov je vseevropska pobuda lokalnih skupnosti, ki imajo cilj do leta 2020 zmanjšati izpuste ogljikovega dioksida (CO₂) za najmanj 20 %. To bi naj dosegli s povečanjem uporabe obnovljivih virov energije in z učinkovito rabo energije, obojim za vsaj 20 %.

Tako je tudi Občina Beltinci v maju 2011 pristopila h Konvenciji županov, s čimer se je zavezala, da bo za doseglo zadane cilje (zmanjšanja izpustov CO₂) pripravila Akcijski načrt za trajnostno energijo. To je dokument, v katerem občina opiše aktivnosti, ki se bodo izvajale do leta 2020, da se bo zadani cilj dosegel. Cilji morajo biti časovno in finančno opredeljeni z ustreznim načrtom. Kako občina izpolnjuje zadane naloge v Akcijskem načrtu se preverja vsaki dve leti, ko mora na sedež Konvencije županov v Bruselj poslati poročilo, v katerem opiše izvajanje nalog.

Podpisnice Konvencije županov so občine iz vse Evrope (tudi nečlanice Evropske unije). Skupno jih je trenutno preko 3150, s številom prebivalcev nad 146 milijonov. V Sloveniji je do junija 2012 Konvencijo županov podpisalo 12 občin, od tega 3 pomurske občine (Beltinci, Ljutomer in Lendava). Vse so podpisale Konvencijo v okviru projekta Enescom, ki ga izvajamo na Regional-

ni razvojni agenciji Mura (RRA Mura). Svečan podpis je bil 29. novembra 2011 v Bruslju, pristopne obrazce pa so naši župani podpisali že v prvi polovici leta. Podrobno je Konvencija županov opisana na naslednji spletni strani: http://www.eumayors.eu/about/contact_sl.html.

Da bi pomurske občine podpisnice Konvencije županov čim lažje dosegle zadane cilje, RRA Mura v teh občinah organizira seminarje za učitelje in učence, lokalno prebivalstvo in strokovnjake ter jih ozavešča o učinkoviti rabi energije, obnovljivih energetskih virih in o zmanjšanju izpustov CO₂. V občini Beltinci smo 22. marca 2012 s pomočjo Lokalne energetske agencije za Pomurje (LEA Pomurje) na osnovni šoli izvedli izobraževanja za učence in učitelje na temo učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije. Tako smo učencem in učiteljem prikazali, kako lahko izboljšamo energetsko učinkovitost ter s tem dosežemo prihranke energije z uporabo energetske učinkovitih svetil, gospodinjskih aparatov, s toplotno izolacijo stavb in z zamenjavo neučinkovitih kotlov za ogrevanje z novimi kotli.

V občini Beltinci bomo v mesecu septembru in oktobru izvedli tematska

izobraževanja za občane/gospodinjstva na temo uporabe obnovljivih virov energije in učinkovitejšo rabo energije. Udeležencem bomo skušali prikazati, kako lahko z manjšimi vedenjskimi in investicijskimi ukrepi v vsakdanjem življenju zmanjšajo porabo električne in toplotne energije, s čimer vplivajo na boljše okolje in posredno tudi na zmanjšanje stroškov za energente. Predstavili jim bomo tudi aktualne odprte razpise za sofinanciranje energetskih investicij.

Prav tako bomo pripravili tematski seminar za strokovnjake (npr. gradbeni in arhitekturna stroka, strojniki in elektrotehniki), kjer se bodo predstavili vidiki gradnje z ozirom na učinkovitejšo rabo energije in uporabo obnovljivih virov energije. Poudarek bo tudi na povečanju učinkovitosti sistemov za pripravo komprimiranega zraka, obnove posameznega dela ali celotnega zunanega ovoja stavb, vgradnje sončnih sprejemnikov energije, toplotnih črpalk in drugih naprav za proizvodnjo toplote iz OVE ali SPTE. S seminarji za strokovnjake spodbujamo učinkovito rabo energije v zasebnem sektorju in industriji ter široki rabi, pa tudi nove tehnologije na področju proizvodnje električne energije.

V sodelovanju z lokalno skupnostjo bomo izvedli energetske dni v Občini Beltinci. Na območju, kjer se dnevno zadržuje veliko ljudi, bomo postavili premično stojnico, kjer se bodo mimoidoči lahko prepričali, kako lahko z malo ozaveščenosti prispevamo k učinkovitejši rabi energije. Informirali jih bomo tudi o okoljskih in energetskih temah.

Podrobnejše informacije o natančnih datumih izvedbe zgoraj predstavljenih seminarjev v Občini Beltinci bodo objavljene na spletni strani RRA Mura (<http://web.rra-mura.com/default.aspx>) pod zavihki: Mednarodno sodelovanje – Enescom – Aktualni dogodki.

Na sedežu RRA Mura prav tako izvajamo individualna svetovanja za občane na področju učinkovite rabe energije (URE), obnovljivih virov energije (OVE), zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov (TGP) in odgovarjanja na vprašanja v zvezi s Konvencijo županov. Strokovno osebje RRA Mura bo vsem zainteresiranim občanom in ostalim, ki jih ta tematika zanima, svetovalo, jih spodbujalo in informira-

Seminar za učence, LEA Pomurje

lo glede projektov in naložb s področja URE, OVE in TGP, ali jih povežemo z ustreznimi strokovnjaki s tega področja. Poseben poudarek bomo dali tudi aktualnim spodbudam za OVE in URE ter informiranju o zakonodaji na tem področju.

Individualno svetovanje je brezplačno in poteka ob predhodni najavi vsak

torek in četrtek od 10.00–15.00 ure v prostorih RRA Mura, Lendavska 5a, 9000 Murska Sobota. Za obisk pisarne pokličite na telefonsko številko 02 536 14 61. Možno je tudi svetovanje preko elektronske pošte (bostjana.zajdela@rra-mura.si).

dr. Boštjana Žajdela, RRA Mura

Spoštovani starši letošnjih maturantov!

V Občini Beltinci vsako leto sprejmemo tudi zlate maturante iz naše občine.

V letošnjem letu pa se je zgodilo, da so nekatere dijakinje oz. dijaki naknadno pridobili ta naziv, vendar pa nas šole o tem, na žalost, niso obvestile. Prav tako moramo dodati, da srednje šole podatkov (imen in priimkov) zaradi Zakona o varstvu osebnih podatkov ne pošljejo, s podatki o tem, v katerih srednjih šolah so naši mladi, pa tudi ne razpolagamo.

S tem obvestilom se, spoštovani starši, obračamo na Vas, da – v kolikor je tudi Vaš otrok letos postal zlati maturant in ga v mesecu avgustu na osrednji prireditvi ob občinskem prazniku, 17. avgustu 2012, nismo sprejeli – nam sporočite podatke in točen naslov najkasneje do 1. 10. 2012 v tajništvo občinske uprave (02 5413 553, Lilijana) ali pa podatke posredujete preko e-maila (obcina@beltinci.si).

Tajništvo OU, Lilijana Žižek

OPTIKA FOCUS
www.optikafocus.com

Z NOVIMI OČALI
v novo šolsko leto

-15% KUPON ZA POPUST ob nakupu korekcijskih očal za otroke od 6 do 18 let!

KUPON ZA POPUST

Hiša prekmurskih dobrot, okusnih pizz in drugih jedi

Tel.: +386 (0)2 538 14 90
www.gostilna-maric.si
info@gostilna-maric.si

ZA HLADEN ALI TOPEL OBROK, KOSILO ALI POSTANEK GOSTILNA MARIČ JE VEDNO PRAVA IZBIRA

12. POHOD GOSTILNE MARIČ, 8.9.2012 OB 9.30 URI

MARJAN MARIČ S.P., SEBEBORCI 46A, 9221 MARTJANCI

Apel Fundacije za pomoč otrokom

Spoštovani, lepo pozdravljeni!

Na vas se obračamo v izjemno hudi stiski, v kateri se je znašla naša ustanova, ki na številne načine pomaga bolnim otrokom in njihovim družinam. Bolnim otrokom v Sloveniji pomagamo že 11 let. In nismo društvo, zato lepo prosimo, da ne zamenjate organizacijske strukture. Društvo naj bi delovalo na popolnoma drugačen način; s članstvi, financiralo naj bi se skozi članarine, vanj pa se združijo tisti, ki jih nekaj družijo – ljudje, ki si izmenjujejo mnenja ipd.

Fundacija že polčetrto leto staršem bolnih otrok nudi brezplačne pravne nasvete, zanje sestavlja dopise in deluje v smeri zagovornišтва, prevaja, svetuje ... Obenem naša ustanova pomaga otrokom, ki so dlje časa brez diagnoze in jih usmerja na nadaljnja diagnosticiranja v tujino; z zdravniki v Avstriji ter s tamkajšnjo pediatrično kliniko sodelujemo že 11 let. Poleg diagnosticiranja otroke usmerjamo na zdravljenja, posredujemo kot zastopniki staršev in priskrbimo prevajalce. Kot zastopniki bolnih otrok in njihovih staršev se borimo proti ukinitvi pravic, odgovorne opozarjamo na kršitve ter pomagamo staršem, ki iz številnih razlogov pristanejo, ne le v finančnih, temveč tudi različnih drugačnih stiskah. Naša ustanova bo brez pomoči žal težko preživela poletje, četudi smo številnim staršem z bolnimi otroki v nepogrešljivo pomoč. Za jesen imamo pripravljene pomembne projekte, ki jih bolni otroci zelo potrebujejo.

Vsa sredstva, ki smo jih čez poletje prejeli kot donacije staršem za pomoč

njihovim sončkom, smo razdelili, kajti večina bo dopust koristila za terapije in druge nujne rehabilitacijske ukrepe. Starši so prikrajšani za pravice, pri katerih bi prejeli določena sredstva pomoči, saj vse več otrok nima končne diagnoze, zaostri pa so se tudi kriteriji diagnostike, in sicer tako, da četudi se je število bolnih otrok v zadnjih desetih letih podvojilo, se to v statistiki ne pozna kaj dosti.

Pomagamo staršem, ki z veliko individualnega dela ter odrekani (eden pogosto pusti službo) skušajo svoje otroke pripraviti na samostojnost in neodvisnost ter jih naučiti toliko poskrbeti za lastno zdravstveno stanje, da bolezen nekako obvladajo. Naši otroci ne morejo oditi na letovanje brez staršev, saj potrebujejo strokovno pomoč, starši pa potrebujejo svoj čas, da spoznajo osebo, ki bi za otroka skrbela, ko njih ni ob njem. Čas, ki ga imajo na voljo za dopust, si starši več ali manj prerazporedijo tako, da čim več ukrenejo v smeri dela z otrokom; ga peljejo na terapije (večinoma samoplačniške), mu kupijo kakšen pripomoček, delajo vaje, gredo na skupna usposabljanja ali pa na operacije, ki jih najlažje organizirajo v času, ko imajo dopust, saj jim bolniška v številnih primerih ne pripada itd.

V stiski smo se znašli predvsem zato, ker smo sredstva, ki smo jih imeli rezervirana za kritje stroškov (te smo ločeno zbrali prostovoljci sami, kot to počnemo že vsa leta našega delovanja), v zadnjem trenutku namenili nujni operaciji v tujini, ker je ZZS zavrnil vlogo staršev, termin za operacijo pa je bil urgenten in že določen. Verjeli smo, da nam bo vsaj nekaj podjetij z vsaj malimi prispevki prisluhnilo, saj so bolni otroci otroci vseh nas.

Stroški za delovanje naše ustanove so nujni; v marcu smo morali prekiniti najem prostora v Mariboru, ker se je najemnina tako zvišala, da smo se odločili, da je ne bomo krili več, prostor pa smo uporabljali tako za skladišče kot za sestanke in srečanja s starši, inštrukcije ... Sami krijemo tudi vse transakcije donacij (imeli smo akcijo zbiranja de-

narja za stropno dvigalo s kar nekaj namenskim donacijami), plačujemo lizing za vozilo za pomoč pri prevozu otrok, stroški nastanejo pri kritju telefonov, saj razgovore s starši, ki smo jim na voljo 24 ur na dan, krijemo mi, nekaj mobilnikov posodimo staršem in otrokom. Naši pravniki – 19 absolventov in diplomiranih pravnikov – že tretje leto brezplačno svetuje staršem bolnih otrok in jih obenem skozi program priučitve medicinskega prava poučuje o stanju ter kršenju pravic staršev ter bolnih otrok na področju sociale, zdravstva, izobraževanja itd.

V preteklem tednu smo ostali brez telefonov; prostovoljci smo komaj zbrali denar, da smo plačali ta račun, tem izdatkom pa sledijo še račun za internet ter drugi opomini za delovanje, ki ga vsa leta krijemo sami in s tem skrbimo, da donacije v celoti prejmejo naši starši in njihovi otroci.

To poletje smo pristali v izjemno neugodni situaciji, saj prvič po 11-ih letih ne moremo pokriti stroškov sami, zato lepo prosimo za pomoč vsa podjetja, za katera verjamemo, da imate posluh za pomoč bolnim otrokom ter njihovim staršem v stiski. Nekateri izmed vas ste otrokom preko naše ustanove že pomagali. Bolni otroci ter njihovi starši so posebna kategorija pomoči potrebnih, ki potrebujejo drugačen in strokoven pristop. Naša pomoč se nikakor ne more primerjati z drugimi večjimi organizacijami, še posebej pa ne z društvi, ustanovljenimi za pomoč otrokom v socialni stiski.

Naša ustanova se je v preteklih letih že izkazala, saj se primarno in bolj posveča pomoči kot pa hvali in oglašuje. Imamo utečeno prostovoljno delo, zato za vse žal ni časa, saj nas je premalo tistih, ki smo strokovno usposobljeni za pomoč, pa tudi sami imamo svoje bolne otroke. Nikoli nismo prejeli državnih sredstev, ker delujemo kot zagovorniki staršev in bolnih otrok ter kot mediatorji na strani šibkejšega.

Res vas iz srca prosim za pomoč tudi osebno, saj sem se kot odgovorna zna-

šla v težkem položaju reševanja obstoja naše ustanove, ki je nepogrešljiva v svojem nujenju pomoči staršem z bolnimi otroci in ima tudi za jesen ter prihodnje leto že jasno predvidene aktivnosti, ki jih bolni otroci krvavo potrebujejo. Več o njih sem vam vsekakor pripravljena povedati, če se nas usmilite oz. to želite. Imamo pomembno vlogo v nujenju pomoči bolnim otrokom, tako v sedanjo-
sti kot še posebej jeseni ter v začetku prihodnjega leta, ko bo stiska številnih staršev bolnih otrok zaradi novo sprejetih zakonov izjemna.

V kolikor ste nam pripravljeni pomagati, to lahko storite preko sponzorstva ali donacije. Lahko vam posredujemo tako sponzorsko kot donatorsko pogodbo (originalno prošnjo in obe pogodbi najdete na <http://www.fzpo.org>). Lepo pa vas prosimo, da vlogo obravnavate prioritarno, ker je stiska res huda.

Naša ustanova je lepo sprejeta med ljudmi in ni nova, saj imamo za seboj lepe projekte in veliko pomembnega dela, preko katerega smo nudili veliko pomoči ter izboljšali položaj bolnih otrok, skušali pa tudi kar najbolje poskrbeti za preventivo pri zdravih. Pred slabim mesecem je naša pravna skupina prejela nagrado Gospodarske zbornice za projekt in nesebično pomoč, ki jo tri leta brezplačno nudijo staršem bolnih otrok. Naša ustanova, naši ambasadorji in prostovoljci so prejeli tudi številna druga priznanja (med drugim imamo tudi najmlajšo naj prostovoljko leta 2010, lani je bila naša koordinatorica skupine naj študentka prostovoljka Univerze v Mariboru, imamo kar nekaj prejemnikov plaket Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve). Sicer pa smo staršem ves čas na razpolago; prostovoljno delo smo uspeli uskladiti z drugimi obveznostmi in nismo nikogar zaposlili, četudi je veliko dejavnosti treba opraviti v dopoldanskem času. V zadnjem desetletju smo pomagali tudi nekaterim drugim NVO, sicer pa smo nabrali ogromno izkušenj na področju zdravstva, izobraževanja, prava in socialne. Za izvajanje pomoči, ki jo nudi naša ustanova, pa moramo imeti med svojimi vrstami izključno strokovnjake, saj gre za stvari, ki zahtevajo znanje prava,

zakonodaje, medicine, tujih jezikov, socialne, psihologije, pedagogike ... Otrok ne štejemo kot številke, temveč se posvečamo individualnim potrebam, ki so različnega obsega. Pot do naših otrok poteka zgolj z izkazanim strokovnim znanjem in preko sodelovanja s starši, saj gre za izjemno občutljiva obdobja njihovega življenja.

Vselej smo prosili ali za sponzorsko podporo za projekte ali za neposredno donacijo kot pomoč našim bolnim junakom v stiski, v številnih primerih smo donatorjem kljub dejstvu, da je donacija neobvezujoča pomoč, v preteklih 11-ih letih v zahvalo nudili naše simbole in certifikate, ki prikažejo družbeno odgovornost, saj gre za bolnim otrokom ter njihovim družinam prijazno podjetje.

Večkrat smo poskrbeli tudi za osveščanja in preventive za vse otroke. V letu 2003 smo imeli projekt Športniki za bolne otroke, v letu 2004/2005 akcijo Star papir za novo veselje, kar je bila obuditev zbiranja starega papirja prvič v času samostojne Slovenije. V njej je sodelovalo 45.000 otrok, kasneje pa so jo prevzeli drugi. V akciji Zdravstveno varna šola smo številnim šolam po Sloveniji priskrbeli novo opremo prve pomoči za vse dijake, opozorili na številne pomanjkljivosti zakonov (od tega, da so dijaki dojemani kot delavci, do tega, da so številne ovire v šolah, ki so dijakom nevarne; naredili smo navodila, namenjena laikom za nudenje prve pomoči pri otrocih pred in po puberteti, opozorili na pomanjkljivosti v zakonodaji glede uporabe zdravil, predpisanih otrokom z nekaterimi boleznimi in zdravstvenimi težavami, opozorili smo tudi na nevarnosti utopitve pri obveznem plavalnem tečaju, na težave v komunikaciji med zdravniki in starši ...). Razdelili smo več kot 50.000 multivitaminskih sirupov, veliko zdrave prehrane, novih oblačil in obutve ter bonov različnih trgovcev. Opozorili smo na bolne otroke in na težave, s katerimi se soočajo, na doživljanje bolnih otrok v času bolezni ...

Tokrat sem se prvič osebno znašla v vlogi, ko moram prositi podjetja, da nam pomagata preživeti, kajti izjemno težki časi sledijo za naše sončke in nji-

hove starše in pomoči smo potrebni bolj kot kdajkoli. Zelo hudo mi je, saj je ustanova kot moj otrok; v njej sem aktivna vse od ustanovitve, že prej pa sem bila dejavna v smeri družbeno pomembnih prostovoljskih dejavnosti, saj sem se rodila v družino, v kateri sem od prvih korakov odraščala v vzdušju solidarnosti in pomoči šibkejšim.

In imamo še tako veliko dela. Podjetja, na katera smo se obrnili do sedaj, nas le tolažijo, da smo storili toliko dobrega, da naj se ne obremenjujemo in da bo karmična pomoč že prišla. Menim, da časi žal niso prav karmični in da smo mi prvi, ki lahko trdno stojimo za tem, da ima kljub dobri karmi veliko število ljudi bolne otroke in težke izkušnje, pa četudi si jih ne zaslužijo; takrat ne verjameš več v karmo.

Lepo vas prosimo, če lahko najdete vsaj nekaj posluha in nam pomagata vsaj malo, če nam le lahko. Vsak prispevek bo dobrodošel, ker pa nimamo skladišča in ker je razdeljevanje pomoči trenutno nemogoče, že vnaprej prosimo, da nam materialne pomoči, ko potrebujemo drugačno, da sploh preživimo, ne ponudite. Z veseljem jo bomo sprejeli takrat, ko bomo na »zeleni veji«. V krizi smo se znašli izključno zato, ker smo delali pošteno; če bi vsaj nekaj od donacij, ki smo jih prejeli, obdržali za delovanje, bi vi ne prejeli takšne prošnje, tako pa smo še tisto, kar smo imeli pripravljeno zase, dali otrokom in smo sedaj mi tisti, ki smo v stiski.

Prošnjo vam pošiljam v resnični stiski in v imenu vseh aktivnih prostovoljcev fundacije, saj vse, kar je v moji moči, lahko storim le tako, da se obračam na podjetja, ki nas morebiti že poznate ali nam morda na nek način lahko pomagata.

V upanju, da se nas usmilite in najdete način, s katerim nam lahko pomagata, vam pošiljam topel objem ter velik izraz hvaležnosti, seveda z nesebično željo, da morda vsaj vam nekako uspe preživeti te čase.

*S spoštovanjem,
Olga J. Bahun, mamica,
prostovoljka, predsednica uprave*

Župan Občine Beltinci sprejel najboljše učence v šolskem letu 2011–2012 iz OŠ Beltinci, OŠ Bakovci in Glasbene šole Beltinci

V sredo, 20. junija 2012, je bilo v poročni dvorani beltinskega gradu zelo slovesno. Župan Občine Beltinci, dr. Matej Gomboši, je sprejel 23 izjemnih učencev, ki so končali svojo osnovnošolsko izobraževalno pot. Devetošolci prihajajo iz Osnovne šole Beltinci, Osnovne šole Bakovci in Glasbene šole Beltinci. Uvod in tudi zaključek slovesnosti je popestril virtuoz Glasbene šole Beltinci, Domen Baša, na diatonični harmoniki.

Župan je pozdravil vse prisotne in v svojem govoru čestital vsem nagrajencem. Na njihovi nadaljnji šolski poti jim je zaželel vse najboljše in veliko uspehov. V Občini Beltinci smo ponosni na naše devetošolce, ki sedaj odhajajo dalje – tja, kamor so si zaželeli, da bodo nadaljevali in nadgrajevali svoje znanje – v srednje šole.

Dosežki devetošolcev v letu 2011–2012:

OŠ BELTINCI:

Dosežki 9. A razreda (razredničarka Simona Vusič)

1. LAURA GRUŠKOVNJAK, Beltinci

Učenka je dosegla izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Osvojila je bronasto Cankarjevo priznanje, bronasto priznanje iz geografije, bronasto priznanje iz fizike, bronasto priznanje iz astronomije in bronasto priznanje iz matematike. Prejela je priznanje za izjemne dosežke na učnem področju, priznanje za izjemne dosežke na plesnem področju (zlati priznanje iz državnega tekmovanja Šolskega plesnega festivala – 7., 8. in 9. razred) in pohvalo za prizadevno delo v razredni skupnosti.

2. LAURA HORVAT, Beltinci

Učenka je dosegla izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Osvojila je bronasto priznanje iz matematike (7., 8. in 9. razred),

bronasto priznanje iz angleščine in bronasto Cankarjevo priznanje. Uspešno je opravila izpit iz nemščine Fit 1 in Fit 2. Prejela je priznanje za izjemne dosežke na učnem področju, priznanje za izjemne dosežke na plesnem področju (zlati priznanje iz državnega tekmovanja Šolskega plesnega festivala – 7., 8. in 9. razred) in priznanje za večletno aktivno delo v razredni skupnosti.

3. NIKI HÜLL, Beltinci

Učenka je dosegla izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Osvojila je bronasto Vegovo priznanje (7., 8. in 9. razred), bronasto Cankarjevo priznanje (7., 8. in 9. razred), bronasto priznanje iz logike (8. in 9. razred), bronasto priznanje iz geografije (8. in 9. razred), bronasto priznanje iz fizike in bronasto priznanje iz sladkorne bolezni (8. in 9. razred). Osvojila je več srebrnih priznanj, in sicer, Cankarjevo, Preglovo in Vegovo priznanje, priznanje iz zgodovine, priznanje iz Vesele šole in priznanje iz sladkorne bolezni.

Osvojila je zlato priznanje iz angleščine, zlato priznanje iz španske bralne značke, zlato priznanje iz angleške bralne značke (7. in 8. razred). Prejela je diamantno priznanje iz matematike (kenguru). Uspešno je opravila izpit iz nemščine Fit 1 in Fit 2. Sodelovala je na natečaju »Prospekt mojega kraja«. Prejela je priznanje za izjemne dosežke na učnem področju in pohvalo za prizadevno delo v razredni skupnosti.

4. KATJA ZVER, Beltinci

Učenka je dosegla izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Osvojila je bronasto in srebrno priznanje iz znanja matematike, bronasto priznanje iz geografije in bronasto priznanje iz fizike. Učenka je dobila priznanje za izjemne dosežke na učnem področju in pohvalo za prizadevno delo v razredni skupnosti.

5. LEONIDA ZVER, Bratonci

Učenka je dosegla izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Osvojila je bronasto Cankarjevo priznanje. Osvojila je zlato priznanje iz nemške in angleške bralne značke. Uspešno je opravila izpit iz nemščine Fit 1 in Fit 2. Dobila je priznanje za izjemne dosežke na učnem področju. Prejela je pohvalo za prizadevno delo v razredni skupnosti.

6. MOJCA ŽIŽEK, Beltinci

Učenka je dosegla izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Osvojila je bronasto Cankarjevo priznanje (7., 8. in 9. razred), bronasto Vegovo priznanje in bronasto priznanje iz znanja geografije. Uspešno je opravila izpit iz nemščine Fit 1 in Fit 2. Prejela je priznanje za zlato plaketo iz tekmovanja Žive besede in priznanje za izjemne dosežke na učnem področju. Dobila je pohvalo za delo pri prostovoljstvu in pohvalo za delovanje na kulturnem področju.

DOSEŽKI UČENCEV 9. B RAZREDA (razrednik Bojan Novak)

7. POLONA DOMINKO, Lipa

Učenka je dosegla izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Osvojila je bronasto priznanje iz logike, srebrno in zlato priznanje iz nemške bralne značke, zlato priznanje iz angleške bralne značke, srebrno in zlato priznanje (7. in 8. r.) iz španske bralne značke, bronasto priznanje iz sladkorne bolezni, bronasto Cankarjevo priznanje in bronasto priznanje Genius Logicus.

8. KARMEN JEREČIĆ, Lipa

Učenka je dosegla izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Osvojila je bronasto Cankarjevo priznanje, srebrno priznanje iz nemške bralne značke (7. in 8. r.), bronasto priznanje iz sladkorne bolezni, bronasto priznanje iz astronomije ter uspešno opravila izpit iz nemščine Fit 1.

9. GORAN MUNĐAR, Bratonci

Učenec je dosegel izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Osvojil je bronasto priznanje iz logike (7., 8. in 9. r.), bronasto, srebrno (7., 8. in 9. r.) in zlato (7. r.) Vegovo priznanje iz matematike, bronasto priznanje iz nemške bralne značke (7. in 8. r.), bronasto priznanje iz angleške bralne značke, bronasto priznanje iz geografije, bronasto priznanje Genius Logicus, bronasto (8. in 9. r.) in srebrno Cankarjevo priznanje iz slovenščine, bronasto, srebrno (8. in 9. r.) in zlato (9. r.) Stefanovo priznanje iz fizike, bronasto in srebrno Proteusovo priznanje iz biologije ter bronasto, srebrno in zlato Dominkovo priznanje iz astronomije.

10. MITJA PEČNIK, Murska Sobota

Učenec je dosegel izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Osvojil je bronasto (8. in 9. r.) in srebrno (8. r.) Stefanovo priznanje iz fizike, bronasto priznanje iz logike (8. in 9. r.), bronasto (8. in 9. r.) in srebrno (9. r.) Vegovo priznanje iz matematike, zlato priznanje iz nemške bralne značke, srebrno priznanje v znanju o sladkorni bolezni in bronasto priznanje na tekmovanju Vesele šole.

11. ZALA PETERKA, Črenšovci

Učenka je dosegla izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Osvojila je bronasto Cankarjevo priznanje iz slovenščine, bronasto (7. in 9. r.) in srebrno (8. in 9. r.) priznanje iz zgodovine, bronasto priznanje iz geografije (7. in 9. r.), bronasto priznanje v znanju o sladkorni bolezni, bronasto priznanje Kenguru, bronasto priznanje iz angleščine. Prejela je Goethe certifikat A1, osvojila Epi bralno značko in zlato priznanje Epi lese preis.

12. JANJA SRAKA, Bratonci

Učenka je dosegla izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Osvojila je bronasto priznanje iz geografije, bronasto priznanje iz angleščine, zlato priznanje Ringaraja 2011 (folklor), bronasto priznanje v

znanju o sladkorni bolezni, bronasto priznanje Kenguru, srebrno priznanje EPI lesepreise (7. in 8. r.) ter bronasto priznanje na tekmovanju Vesele šole.

DOSEŽKI UČENCEV 9. C RAZREDA (razredničarka Majda Gjerek)**13. TINA BENČAK, Bratonci**

Učenka je dosegla izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Uspešno je opravila izpita iz nemščine Fit 1 in Fit 2 ter dobila priznanje za sodelovanje v »Pasch« projektu. V 8. razredu je osvojila srebrno priznanje iz španske bralne značke, zlato priznanje iz nemške bralne značke in zlato priznanje iz angleške bralne značke. Prejela je tudi bronasto priznanje na tekmovanju »O sladkorni bolezni« v 8. in 9. razredu. Osvojila je še bronasto priznanje iz nemške bralne značke, bronasto priznanje iz angleške bralne značke in bronasto priznanje v znanju angleškega jezika v 9. razredu. Prejela je priznanje za aktivno delo v razredni skupnosti.

14. NUŠA CELEC, Ižakovci

Učenka je dosegla izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Uspešno je opravila izpit iz nemščine Fit 1. Osvojila je zlato priznanje iz nemške bralne značke in bronasto priznanje na tekmovanju Genius Logicus v 7. razredu. Prejela je bronasto Štefanovo priznanje, bronasto priznanje na tekmovanju »O sladkorni bolezni«, bronasto priznanje na tekmovanju iz geografije, srebrno priznanje na državnem natečaju Turizmu pomaga lastna glava, bronasto priznanje na tekmovanju iz biologije, srebrno bralno značko iz nemščine v 8. razredu. V 9. razredu je osvojila bronasto Štefanovo priznanje, bronasto priznanje na tekmovanju iz geografije, bronasto priznanje iz astronomije, bronasto priznanje na tekmovanju mednarodni matematični kenguru. Dobila je priznanje za večletno delo pri ohranjanju prekmurskega ljudskega izročila in za zavedanje, kako pomembno je, da spoštujemo svoje korenine (folklor). Prejela je priznanje za aktivno delo v razredni skupnosti.

15. LUCIJA ERJAVEC, Lipovci

Učenka je osvojila bronasto priznanje na tekmovanju »O sladkorni bolezni« in zlato priznanje iz nemške bralne značke v 8. razredu. V 9. razredu je osvojila bronasto priznanje na tekmovanju iz angleščine, bronasto priznanje na tekmovanju iz nemščine in zlato priznanje na državnem tekmovanju iz nemščine. Prejela je priznanje za aktivno delo v razredni skupnosti.

16. Gašper Ružič, Gančani

Učenec je dosegel izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Osvojil je bronasto priznanje iz nemške bralne značke v 8. razredu, bronasto Štefanovo priznanje v 8. in 9. razredu. Prejel je bronasto Vegovo priznanje v 9. razredu.

17. TJAŠA SLOKAN, Beltinci

Učenka je dosegla izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Osvojila je zlato priznanje iz nemške bralne značke v 7. razredu. Dobila je bronasto priznanje na tekmovanju iz geografije, srebrno priznanje iz nemške bralne značke v 8. razredu, bronasto priznanje iz angleščine, priznanje iz bralne značke pri slovenščini v 9. razredu. Prejela je priznanje za večletno aktivno delo v razredni skupnosti.

18. SAŠA SOBOČAN, Lipa

Učenka je dosegla izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Uspešno je opravila izpit iz nemščine Fit 1 in dobila priznanje, sodelovala je v projektu »Pasch«. Osvojila je bronasto Štefanovo priznanje, zlato priznanje na likovnem natečaju Orhideja, bronasto priznanje na tekmovanju iz geografije, srebrno priznanje iz nemške bralne značke v 8. razredu. V 9. razredu je osvojila bronasto Štefanovo priznanje, bronasto in srebrno priznanje iz angleškega jezika, bronasto in srebrno priznanje na tekmovanju »O sladkorni bolezni«, bronasto priznanje na tekmovanju Vesele šole in bronasto priznanje na tekmovanju iz geografije. Udeležila se je tudi natečaja Prospekt mojega kraja. Prejela je priznanje za aktivno delo v razredni skupnosti.

19. JASMINA VÖRÖŠ, Beltinci

Učenka je dosegla izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Osvojila je zlato priznanje iz nemške bralne značke v 7. razredu in srebrno v 8. razredu. Dobila je srebrno medaljo na regijskem tekmovanju iz atletike v 8. razredu. Dobila je tudi zlato medaljo na medobčinskem in regijskem tekmovanju iz atletike in dosegla 11. mesto na državnem tekmovanju iz atletike (skok v daljino) v 9. razredu. Bronasto priznanje je osvojila tudi na tekmovanju »O sladkorni bolezni«, bronasto priznanje na tekmovanju iz geografije, priznanje iz bralne značke pri slovenščini. Aktivno je sodelovala tudi v projektu »Pasch«. Prejela je priznanje za večletno aktivno delo v razredni skupnosti in priznanje za večletno delo pri ohranjanju prekmurskega ljudskega izročila in za zavedanje, kako pomembno je, da spoštujemo svoje korenine (folklor).

20. TOBIAS ZADRAVEC, Lipovci

Učenec je dosegel izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Uspešno je opravil izpita iz nemščine Fit 1 in Fit 2. Osvojil je zlato priznanje iz nemške bralne značke in bronasto Štefanovo priznanje v 8. razredu. V 9. razredu je osvojil bronasto priznanje iz nemškega jezika. Prejel je tudi priznanje za sodelovanje v »Pasch« projektu.

21. RIJA ZVER, Lipovci

Učenka je dosegla izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Osvojila je zlato priznanje iz nemške bralne značke v 7. razredu. V 8. razredu je dobila bronasto priznanje na tekmovanju »O sladkorni bolezni«. V 9. razredu je osvojila bronasto priznanje na tekmovanju iz geografije.

OŠ BAKOVCI (razredničarka Olga Hodošček)

22. MATEJ VOHAR, Dokležovje

Učenec je dosegel izjemen učni uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Bil je posebej uspešen na naravoslovno-matematičnem po-

dročju. Osvojil je bronasto in srebrno Vegovo priznanje, na tekmovanju Mednarodni matematični kenguru je prejel diamantnega kenguruja. Na mednarodnem tekmovanju iz logike je prejel Certifikat Genius Logikus. Na tekmovanju iz fizike je osvojil bronasto in srebrno priznanje, udeležil se je tekmovanja iz kemije in geografije, kjer je prejel bronasto priznanje. Sodeloval je tudi pri angleški bralni znački in osvojil srebrno priznanje.

GLASBENA ŠOLA BELTINCI

1. JERNEJ JEREČIČ, Gančani

Jernej Jerečič, s stalnim bivališčem v Gančanih 162, se je po zaključenih dveh razredih harmonike na GŠ Murska Sobota, leta 2008 vpisal na Glasbeno šolo Beltinci. Njegova mentorja sta bila Matej Zavec in Boštjan Baša. Izjemno nadarjenost omenjenega učenca smo opazili že ob samem začetku njegovega izobraževanja. Jernej je poleg rednih nastopov v sklopu učnega procesa takoj sodeloval v orkestru in komornih skupinah. Kot eden redkih učencev je že od drugega letnika naprej spremljal

folklorno skupino OŠ Beltinci. Od leta 2008 naprej se je vsako leto udeleževal mednarodnih tekmovanj in konstantno osvajal nagrade in priznanja. Na državnem tekmovanju mladih glasbenikov je leta 2011 prejel zlato plaketo in dosegel 2. mesto. Na letošnjem mednarodnem srečanju harmonikarjev v Beltincih je izmed vseh udeležencev iz Pomurja prejel najvišje število točk in tako osvojil plaketo Najobetavnejši pomurski harmonikar 2012. Jernej je od prvega do zaključnega letnika glasbene šole bil odlično ocenjen pri vseh predmetih.

Christa McAuliffe je nekoč zapisala, da se s tem, ko se učiš, dotikaš prihodnosti, veselja in si nepremagljiv. Nedotakljiva je tudi tvoja duša, ki se z vsakim dnem razvija, bogati in postaja močnejša in modrejša.

Župan, dr. Matej Gomboši, je vsakemu izmed učencev čestital in jimodelil cekin Županova petica ter Slovenski zgodovinski atlas.

Lilijana Žižek

Najboljši učenci iz OŠ Beltinci, OŠ Bakovci in Glasbene šole Beltinci v letu 2011–2012 na sprejemu pri županu

Ureditev parka v Beltincih je uspela

Spomladi smo začeli obnavljati beltinski park. Iz ribnika smo izkopali mulj in odprli vodne vrtine, naredili smo potko okoli ribnika, postavili klopi in koše ter brv čez jarek.

V parku smo obnovili sprehajalne

potke, ob asfaltnem igrišču pa postavili igrala za otroke. V nadaljevanju tega projekta bomo postavili še klopce in koše ob sprehajalnih poteh ter trim orodja za rekreacijo.

S tem želimo v park vrniti življenje;

tako za najmlajše, ki bodo sedaj imeli igrala, kot za mladino in starejše, ki se bodo lahko sprehajali po urejenih stezicah. V ribniku bo spet mogoč ribolov.

Iztok Jerebic

Beltinski park postaja prijazen sprehajalcem in otrokom

17. redna seja Občinskega sveta Občine Beltinci

Dne 10. 7. 2012 je bila izvedena 17. redna seja Občinskega sveta Občine Beltinci.

Predlagani dnevni red je vseboval 13 točk. Po uvodni predstavitvi točk je bila sprejeta sprememba vrstnega reda nekaterih točk dnevnega reda.

Pod točko AD 1 sta bila sprejeta zapisnika 16. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci ter 4. dopisne seje Občinskega sveta Občine Beltinci. Pri tej točki je bilo podano poročilo o realizaciji sklepov prejšnjih dveh sej.

Pod točko AD 2 je Občinski svet sprejel Odlok o ustanovitvi javnega podjetja Vodovod sistema B, d. o. o., v prvi obravnavi s pripombami, in sicer: v 8. čl. odloka naj bo število prebivalcev posamezne občine ustanoviteljice (in ne predvidena poraba vode v posamezni občini) javnega podjetja ključ za osnovne vloške in na njihovi podlagi pridobljene poslovne deleže; v 10. čl.

odloka (in smiselno tudi v ostalih) se naj precizira, da se najem infrastrukture, za katero župani občin ustanoviteljic sklenejo z javnim podjetjem najemno pogodbo oz. pogodbo o uporabi in upravljanju, nanaša le na infrastrukturo skupnega pomena, zgrajeno v okviru projekta oskrba s pitno vodo Pomurja – sistem B; črta se 2. odstavek 47. čl. odloka, ki vsebuje določbe o tem, da 5. odstavek 7. čl. odloka (obveznost sklenitve neposrednih pogodb novoustanovljenega skupnega javnega podjetja z obstoječimi občinskimi podjetji) velja 5 let od njegove uveljavitve.

Pod točko AD 3 je Občinski svet Občine Beltinci odobril sofinanciranje dodatnih ur v kombiniranih oddelkih OŠ Bakovci, podružnični šoli Dokležovje v letu 2012/2013.

Pod točko AD 4 je Občinski svet Občine Beltinci sprejel sklep o nadstandardnih programih osnovnošolske dejavnosti OŠ Beltinci v šolskem letu

2012/2013 in zagotovitev sredstev za njihovo izvedbo.

Pod točko AD 5 je Občinski svet Občine Beltinci dal soglasje k predlogu oblikovanja oddelkov in potrebnemu številu kadrov – k sistemizaciji delovnih mest zaposlenih v Vrtcu Beltinci za šolsko leto 2012/2013.

Pod točko AD 6 je bil v drugi obravnavi sprejet Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Beltinci.

Pod točko AD 7 je Občinski svet Občine Beltinci sprejel odločitev o predlogih za podelitev letošnjih priznanj, ki se podeljujejo ob občinskem prazniku, 17. avgustu. Priznanja bodo prejeli: Plaketo Občine Beltinci: Društvo starodobnikov – ljubiteljev starih koles Dimek Beltinci, Pisno priznanje Občine Beltinci: g. Boštjan Tivadar in Odbor za pomoč družini Rajner, v sestavi: g. Boštjan Tivadar, g. Franc Cigan, g. Franc Maučec, g. Janko Bezjak in g. Alojz Sra-

ka ter naziv Častni občan Občine Beltinci: g. Ivan Maučec iz Beltincev.

Pod točko AD 8 je župan, dr. Matej Gomboši, prisotnim podal obširno poročilo in obvestila o dogajanjih in projektih občine v času od zadnje seje.

Pod točko AD 9 so člani Občinskega sveta podajali pobude in vprašanja.

Pod točko AD 10 je bila sprejeta Dopolnitev letnega načrta pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premože-

njem Občine Beltinci za leto 2012.

Pod točko AD 11 je Občinski svet pristopil h konzorciju za zagotovitev finančnih sredstev za nabavo avtobusa za odvzem krvi na terenu.

Pod točko AD 12 je Občinski svet podal soglasje k sklepu mestnega sveta MO Murska Sobota o oddaji prostorov zobozdravstvene ambulante v zdravstveni postaji Rogašovci in soglasje k sklepu mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota o soglasju Zdravstve-

nemu domu Murska Sobota za oddajo zdravstvenih prostorov v Otroškem dispanzerju v Zdravstvenem domu v Murski Soboti koncesionarki Alenki Horvat, dr. med.

Pod zadnjo, 13 točko dnevnega reda pa je bil sprejet program ukrepov za dodeljevanje finančnih spodbud za razvoj podjetništva v Občini Beltinci.

Lilijana Žižek

18. redna seja Občinskega sveta Občine Beltinci

Dne 31. 7. 2012 je bila izvedena 18. redna seja Občinskega sveta Občine Beltinci.

Predlagani dnevni red je vseboval 8 točk. Po uvodni predstavitvi točk dnevnega reda je bila sprejeta sprememba vrstnega reda ene od točk dnevnega reda.

Pod točko AD 1 je bil sprejet zapisnik 17. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci. Pri tej točki je bilo podano poročilo o realizaciji sklepov prejšnje redne seje.

Pod točko AD 2 je bil sprejet Sklep o imenovanju komisije za pospeševanje podjetništva, zaposlovanja in usposa-

bljanja v Občini Beltinci, ki je bil s strani Občinskega sveta potrjen. Ta točka je bila predlagana na sami seji Občinskega sveta.

Pod točko AD 3 Občinski svet Občine Beltinci ni sprejel sklepa o potrditvi predinvesticijske zasnove za oskrbo s pitno vodo Pomurja – sistem B.

Pod točko AD 4 je Občinski svet Občine Beltinci sprejel sklep o določitvi oz. uskladitvi cen programov predšolske vzgoje in plačila staršev v javnem vzgojno-varstvenem zavodu Vrtec Beltinci.

Pod točko AD 5 je Občinskemu svetu Občine Beltinci župan, dr. Matej

Gomboši, podal poročilo o polletni realizaciji proračuna Občine Beltinci za leto 2012. Pri tej točki ni bil sprejet noben sklep.

Pod točko AD 6 je župan, dr. Matej Gomboši, prisotnim podal poročilo in obvestila o dogajanjih in projektih občine v času od zadnje seje.

Pod točko AD 7 so člani Občinskega sveta podajali pobude in vprašanja.

Pod točko AD 8 je bil potrjen Predlog sofinanciranja kulturnih društev in kulturnih projektov v Občini Beltinci.

Tatjana Trstenjak

V Občini Beltinci prevzeli električna kolesa

Okolica beltinskega gradu je bila na sobotno dopoldne, 4. avgusta, nabita s športnim duhom. Kolesarji, pohodniki in rolerji so se že tradicionalno zbrali na rekreativnem dnevu Občine Beltinci. Prireditelj pa je služila tudi predstavitvi projekta Prekopoti, katerega partner je tudi beltinska občina.

Ob koncu okrepčilne malice je bil sklepni del športnega dopoldneva več kot primeren za uradno predstavitev projekta in predajo dveh eKoles, ki jih

je Občina Beltinci za svoje občane in turiste pridobila v njegovem okviru.

Župan občine Beltinci, dr. Matej Gomboši, ki je tudi sam navdušen kolesar, je povedal, da so veseli nove pridobitve in da z eKolesi občina ponuja ljudem še več. S partnerstvom v tovrstnem projektu pa tudi sledijo zadanim ciljem, tj. biti ljudem in okolju čim bolj prijazna občina: »Občina Beltinci in okolica ponujata številne zanimivosti in lepote, ki pa so še atraktivnejše, če

jih obiščemo s kolesom«.

Tehnične značilnosti in podrobnosti eKolesa je podal g. Alen Veren iz podjetja Fura, d. o. o., ki je prav tako partner projekta. Prikazal je delovanje eKolesa in prisotne povabil na testne vožnje. Mnogi so se z veseljem odzvali. Tisti, ki tokrat niso dobili priložnosti, pa bodo eKolo lahko testirali na eTočki v Beltincih – Zavodu za kulturo in turizem Beltinci.

Ga. Simona Ferčak iz zavoda Eko-

kultura Lendava je pozvala k maksimalnemu koriščenju desetih eKoles in dvajsetih polnilnih postaj, ki so na voljo v štirih občinah. »Z eKolesom boste okolico občine odkrivali drugače in lažje, kljub temu pa je to rekreacija in doživetje v naravi«.

Da so občani Občine Beltinci precej ozaveščeni, je bilo jasno glede na njihovo veliko zainteresiranost in postavljanje številnih vprašanj. Nekateri posamezniki celo že imajo svoje eKolo. Starejša domačinka je izrazila navdušenje nad svojim eKolesom in povedala: »Kupila sem si ga, ker imam težave s kolenom in sem strašno zadovoljna. Sedaj zmorem tudi daljše razdalje, kot je npr. Murska Sobota. Ponovno sem povsem mobilna«.

Simona Ferčak

Tehnične značilnosti in podrobnosti eKolesa je podal g. Alen Veren iz podjetja Fura, d. o. o.

Ameriški veleposlanik na obisku

Prekmurje je v sredo, 8. avgusta 2012, obiskal ameriški veleposlanik, g. Joseph Mussomelij. Namen njegovega obiska je bil ogled romskih naselij v Beltincih, Gomilicah in Kamencih. V Kamencih je s sodelavci sodeloval pri programu 10. mednarodnega romskega tabora.

Občino Beltinci je obiskal v dopoldanskem času, ko ga je pred občinsko stavbo pozdravil župan, dr. Matej Gomboši, skupaj z direktorjem občinske uprave, g. Venčeslavom Smodišem. Zaželela sta mu dobrodošlico in prijetno počutje v naši občini. Nato so se skupaj odpravili v romsko naselje Beltinci, kjer se je njegova ekscelenca, g. Joseph Mussomelij, ustavil na razgovoru pri romskem svetniku, g. Dušanu Horvatu, ki ga je tudi sprejel. Tam so gostje ob kavi in pecivu poklepetali o problematiki, načrtih in nadaljnjem reševanju romske problematike v naši občini. Prav tako so se pogovarjali o možnostih bodočega sodelovanja na področju projektov za Rome in pri gospodarskem razvoju občine. Po predstavitvi je sledil ogled

naselja ter razgovor z domačini Romi.

V Občini Beltinci smo izredno počaščeni in veseli, da smo gostili tako pomembnega gosta, g. ameriškega veleposlanika, in verjamemo, da bi taki in podobni razgovori pripomogli tako

k večji prepoznavnosti naše občine kot tudi k seznanitvi ter morebitnemu hitrejšemu reševanju problematike tudi na romskem področju.

Lilijana Žižek

Njegova ekscelenca, župan in romski svetnik Dušan Horvat med pogovorom v romskem naselju

Sveta maša za domovino in položitev venca narodnemu buditelju Ivanu Jeriču v Dokležovju

Na čudovito sončno nedeljsko dopoldne, 12. avgusta 2012, smo obhajali sveto mašo za domovino v okviru 16. občinskega praznika Občine Beltinci. Sveto mašo je vodil domači župnik, g. Alojz Horvat.

Po maši je sledila slovesnost položitve venca k spomeniku narodnega buditelja Ivana Jeriča. Venec je položil župan Občine Beltinci, dr. Matej Gomboši, skupaj s predsednikom domače krajevne skupnosti Dokležovje, g. Simonom Horvatom. Blagoslov venca in spomenika je opravil domači župnik.

Kulturni program so popestrili pevci kvarteta Slavček, pod umetniškim vodstvom g. Ivana Maučeca iz Beltincev.

Domače gospodinje ter članice in člani dokležovskih društev so pripravili pogostitev in poklepetali smo v pri-

V Dokležovju so položili venec k spomeniku Ivana Jeriča

jetnem vzdušju pod senco drevesnih krošenj in se spomnili dogodkov, ki so davnega leta 1919 zaznamovali naše

kraje in našo pokrajino ob Muri.

Lilijana Žižek

Pisateljica Karolina Kolmanič predstavila svojo novo knjigo

Cenjena prekmurska pisateljica Karolina Kolmanič je predstavila novo knjigo z naslovom »Svetloba v srcu«

V dvorani beltinskega gradu je bilo v ponedeljek, 13. avgusta 2012, zelo slovesno. Obiskala nas je priznana in cenjena prekmurska pisateljica Karolina Kolmanič, ki je pripravila novo knjigo z naslovom »Svetloba v srcu«. Prisotna sta bila tudi direktorica Založbe Pivec iz Maribora, ga. Milena Pivec, in urednik g. Nino Flisar, ki je s pisateljico Karolino Kolmanič vodil zanimiv in očarljiv pogovor.

Srečanje sta popestrila virtuoza Glasbene šole Beltinci z lepo skladbo »Pesem osamljenega« na harmoniki in ksilofonu. Prvič pa smo v Beltincih lahko slišali tudi skladbo, katere besedilo je napisala Karolina Kolmanič, z naslovom »Najina pot«, ki jo je pisateljica prinesla na CD-ju.

Knjiga, ki nam jo je predstavila, zajema opus njenih prvih črtic, ki jih je ustvarjala od svojega 17. leta starosti. V tej zbirki je zbranih kar 36 življenjskih zgodb oz. situacij najrazličnejših junakinj in junakov, kjer vsak lahko najde nekaj zase.

Njeni romani predstavljajo vsakdanjega človeka, so realistični, čisti, brez olepšav. Skoznje se odstira vsakdan in to je tista lepota in modrost, ki se razkriva skozi vsak list njenih čudovitih del. To so zgodbe, ki navdihujejo, dajejo moč in so dar tako nam kot tudi našim zanamcem. Njene knjige so, kot ona

sama, učiteljice za življenje, saj v sebi nosijo veliko življenjskih resnic.

Založba Pivec je ob izdaji zapisala takole: »V pripovedni kratki prozi Karoline Kolmanič se počutimo kot doma, v zavetju, ki nikogar ne izdaja in ga ne pušča samega.«

Sami pa bi dodali le to, da se s povedanim zelo strinjamo. Njene knjige so tihe tolažnice, zavetnice in kot pravi pisateljica sama: »Svetlobo moramo nositi v srcu, moramo razumeti, odpustiti sebi in drugim ter nesebično ljubiti. Samo tako bomo srečni tudi mi!«

Ge. Karolini Kolmaničevi izrekamo iskreno in veliko zahvalo za vse ter se že veselimo njenega novega romana, ki ga ta ženska z velikim srcem in čutom za sočloveka pripravlja za vse nas, njene zveste bralce in bralke.

Lilijana Žižek

V Občini Beltinci obeležili 16. občinski praznik

V dvorani kulturnega doma v Beltincih smo na predvečer državnega praznika proslavili 16. občinski praznik Občine Beltinci. V spomin na priključitev Prekmurja k Sloveniji je v dvorani zadonela domača pesem odličnega moškega vokalnega kvinteta Aeternum, zaplesali so člani Kulturnega društva Marko iz Beltinec, ki so bili ustvarjalci celotnega programa, pod umetniškim vodstvom ge. Slavice Brunec.

Vse prisotne je pozdravil župan, dr. Matej Gomboši. Slavnostni govornik je bil dr. Milan Zver, evropski poslanec in kandidat za predsednika države.

V Občini Beltinci smo imeli na obisku tudi delegacijo iz Poljske (Stowarzyszenie Gmin Regionu Południowo – Zach. Mazowsza), ki so bili z nami in ostalimi visokimi gosti na osrednji proslavi.

Novost na letošnji proslavi je bila predstavitev galerije fotografij dosedanjih županov, ki so delovali v našem kraju od davnega leta 1920 pa vse do danes. To so bili: Jožef Škafar (1920), Štefan Baligač (1921, 1927, 1933), Martin Peterka (1927 in v letih od 1941 do 1945), Marko Cigan (1934), Martin Glavač (1937), Franc Kreslin (1952), Ivan Horvat (1955 in v letih od 1961 do 1963), Martin Sreš (1958), Jožef Kavaš (v mandatnem obdobju od leta 1994 do 1998 in od leta 1998 do 2002), Milan Kerman (v mandatnem obdobju od leta 2002 do 2006 in od leta 2006 do 2010) in dr. Matej Gomboši (sedanji župan). Fotografije so na oder prinesli najmlajši iz Vrtca Beltinci. Te bodo kot stalna razstavljena zbirka na ogled v prostorih Občinske uprave Občine Beltinci.

Predstavljeno galerijo slik je zbral naš zgodovinar, g. Peter Šraj iz Beltinec, za kar se mu iskreno zahvaljujemo. Obenem pa se zahvaljujemo tudi soročnikom in vsem tistim, ki so pomagali pri zbiranju slikovnega gradiva.

Ob občinskem prazniku smo podelili priznanja Občine Beltinci za leto

2012. Občinski svet je na svoji 17. redni seji, ki je bila 10. 7. 2012, sprejel sklep, na podlagi katerega so se v letu 2012 ob občinskem prazniku, 17. avgustu, podelila naslednja priznanja:

Plaketo Občine Beltinci je prejelo Društvo starodobnikov – ljubiteljev starih koles Dimek Beltinci.

Društvo ljubiteljev starih koles Dimek Beltinci je bilo ustanovljeno leta 2001 z namenom, da združi ljubitelje starih koles in ob tem obudi etno-kulturno in tehnično dediščino kraja. Od začetnih dvajsetih ustanoviteljev društvo danes združuje preko osemdeset članov, ne samo iz naše občine, ampak iz celotnega Prekmurja. Društvo ves čas goji in čuva bogastvo dobrih medčloveških odnosov; med sabo se družijo in v društvu združujejo različne generacije. S svojo dejavnostjo – zbiranjem in restavriranjem starih koles je postalo prepoznavno najprej v ožji skupnosti, pozneje pa se je ta dejavnost razširila na celotni slovenski prostor in tudi v tujino.

Društvo od leta 2003 organizira mednarodni rally s starodobnimi kolesi in letos je bil izpeljan že 10. jubilejni rally, ki se je že razrasel na dneve starodobnega kolesarstva. Temu priča tudi udeležba, ki je narasla na preko 250 udeležencev iz Slovenije ter sosednje Hrvaške in Avstrije. Društvo je tudi letos pripravilo že sedmo razstavo starodobnih koles. Vsaka razstava ima svoje sporočilo, letošnje je bilo »Kolo v službi človeka«. Naši Dimeki tako z muzejem starodobnih koles na prostem, v beltinskem parku, za sabo puščajo sledi, ki bodo v ponos in opomin generacijam, ki zgodovine koles ne poznajo. Zaradi prepoznavnosti Dimekov v slovenskem prostoru in tudi v tujini, menimo, da si za svoje dosedanje delo, trud, odličnost, izvirnost ter predvsem za odličen 10. rally starodobnih koles, Društvo starodobnikov – ljubiteljev starih koles Dimek Beltinci zasluži Plaketo Občine Beltinci za leto 2012.

Pisno priznanje Občine Beltinci so prejeli **g. Boštjan Tivadar** in **Odbor za pomoč družini Rajner iz Lipovec**, v sestavi: g. Boštjan Tivadar, g. Franc Cigan, g. Franc Maučec, g. Janko Bezjak in g. Alojz Sraka.

Družini Rajner je požar 19. decembra 2011 uničil dom. Zahvaljujoč hitremu odzivu sosedov, prijateljev, krajanov, dobrotnikov, društev, podjetnikov, obrtnikov iz Lipovec, Občine Beltinci in iz celotne Slovenije, se je družina Rajner 5. maja 2012 vselila v novi dom. Pomoč je bila dobro koordinirana s strani Odbora za pomoč družini Rajner, ključno vlogo in odgovornost pri izgradnji novega doma pa je nosil g. Boštjan Tivadar. Vloge v odboru za pomoč so bile razdeljene: g. Boštjan Tivadar – vodenje operativne izvedbe gradnje, dokumentiranje dela; g. Franc Cigan – dokumentiranje, obveščanje, skupne evidence; g. Franc Maučec – delo z obrtniki, koordinacija z OŽ; g. Janko Bezjak – koordinacija aktivnosti odbora, spremljanje gradnje; g. Alojz Sraka – koordinacija aktivnosti odbora, dobrodelni koncert, mediji. Celoten potek pomoči izgradnje novega doma družini Rajner je zelo pozitivno odmeval v domači javnosti kot tudi v regiji in celotni Sloveniji. Solidarnostna akcija je bila po zaslugi omenjenih koordinatorjev izpeljana korektno, odgovorno in je zgleden primer humanitarne pomoči. Zaradi navedenega si člani odbora zaslužijo Pisno priznanje Občine Beltinci za leto 2012.

Naziv **Častnega občana Občine Beltinci** je prejel **g. Ivan Maučec** iz Beltinec.

G. Ivan Maučec se je rodil v Gančanih in je bil kot osnovnošolski učitelj izjemno aktiven na področju tehnike in prometa. Poleg vestnega opravljanja pedagoškega poklica pa je bil dejaven še na področju športa, kulture, varstva in vzgoje ptic ter teritorialne obrambe. Po končanem učiteljskem študiju se je zaposlil na domači Osnovni šoli Beltinci, kjer je poučeval tehnični pouk in fiziko. Kot interesno dejavnost je 35 let vodil pro-

metni krožek, kjer je kot mentor in pedagog dosegel izjemne uspehe. Učenci so pod njegovim mentorstvom prejeli 120 pokalov in več priznanj Ministrstva za notranje zadeve. Kot prvi v Sloveniji je na OŠ Beltinci uvedel šolsko Pionirsko prometno službo. Na podlagi tekmovalnih dosežkov je šola dvakrat prejela kolo z motorjem. Tri leta zapored je bil razglašen za najboljšega mentorja na področju tehnike, leta 1992 pa je prejel nagrado Izvršnega sveta Murska Sobota za izredne uspehe na področju vzgoje in izobraževanja. Tudi nogomet v življenju g. Ivana Maučeca zaseda posebno mesto. Kot napadalec je igral pri NK Mura v 1. slovenski nogometni ligi, pri Dokležovju v 2. slovenski ligi, deset let pa pri Beltincih, kjer je bil največkrat najboljši strelec (dosegel je tudi 50 golov na sezono). Kot eden prvih šolanih trenerjev pri nas je vodil člansko in mladinsko ekipo NK Mura, nato člansko in vse mladinske selekcije v Beltincih, sedem let je vodil slovensko mladinsko reprezentanco. Kot uspešen trener je leta 1987 prejel plaketo Nogometne zveze Jugoslavije, 1995 plaketo konference Nogometne zveze Slovenije, priznanje ob 50. obletnici Zveze nogometnih trenerjev Slovenije, od leta 2008 je častni član Nogometne zveze Slovenije, častni član Zveze nogometnih trenerjev Slovenije in častni predsednik Društva nogometnih trenerjev MNZ Murska Sobota. Na področju kulture je bil 22 let dejaven v Komornem moškem zboru KUD Beltinci, sedaj pa je aktiven v Moškem zboru Gančani, 17 let je pel tudi v Cerkvenem pevskem zboru. Že več kot 15 let vodi tudi kvartet Slavček. Za petje je prejel bronasto, srebrno, zlato in častno Gallusovo značko. Zbral, uredil in izdal je dve pesniški zbirki (skoraj 300 pesmi) in tri male brošure s 40. pesmimi ob novem letu. V okviru Društva za varstvo in vzgojo ptic Slavček Beltinci je bil dejaven tudi na tem področju. Preko 30 let je bil predsednik navedenega društva; izdal je tudi knjigo Ptice pevke v Pomurju. Dvajset let je izvajal projekt Ptičje gostüvanje, kot predsednik društva je vodil organizacijo dveh državnih razstav. Prejel je 363 medalj na društvenih, državnih in mednaro-

dnih razstavah, na podlagi česar je prejel srebrno in zlato značko Društva za varstvo in vzgojo ptic Slovenije. G. Ivan Maučec je poleg vsega naštetega še dobitnik priznanja Zveze rezervnih vojaških starešin in Teritorialne obrambe Republike Slovenije, prejel pa je tudi srebrni in bronasti znak Sindikata ter Medaljo dela, ki jo je podelil takratni predsednik Jugoslavije, Josip Broz Tito. Na podlagi vsega naštetega je Ivan Maučec ime kraja promoviral na državnem in mednarodnem nivoju, zato si nedvomno zasluži naziv Častnega občana Občine Beltinci.

Svečano podelitev priznanj je opravil župan, dr. Matej Gomboši.

Ob občinskem prazniku vsako leto sprejememo in čestitamo tudi zlatim maturantom Občine Beltinci. V šolskem letu 2011/2012 so zelo uspešno zaključile svojo srednješolsko izobraževalno pot in postale zlate maturantke dijakinje Gimnazije Franca Miklošiča iz Ljutomera ter ena dijakinja Srednje zdravstvene šole Rakičan. Prvim trem dijakinjam je na odru čestital župan, dr. Matej Gomboši, in jim predal darilo. Naj dodamo tudi to, da je dijakinjam posvetilo v knjižno darilo zapisala naša prekmurska pisateljica Karolina Kolmanič.

1. Viktorija Ūlen, Bratonci – dijakinja je na poklicni maturi dosegla 23 točk.
2. Karmen Zdravec, Melinci – dijakinja je na poklicni maturi dosegla 22 točk.
3. Anja Žižek, Gančani – dijakinja je na splošni maturi dosegla 30 točk.
4. Monika Sobočan, Beltinci – dijakinja je na maturi dosegla 22 točk (sprejeli jo bomo to jesen na gradu v Beltincih).

Leta 1919 je Jožef Klekl starejši v spisu z naslovom: *Prekmürskin Slovencon na znanje*, zapisal takole:

»Dragi rojaki! Tolažit ščejmo, kak dobra mati svojo jočočo deco. Deca ste ljublene slovenske matere, slavne Slovenije, štere prebritke skuze morete točiti. Poslušajte jo, potrta srca, poslušajte jo vsi mladi in stari in katoličani in evangeličani, bogati in siromaki, vsi ste njeni, nad vse vas razprostera svoje materne perouti, zato ka ste vsi njena deca, zato ka ste vsi Slovenci. Tou ste!«

Veseli smo, da je naša prireditev uspela in veselimo se tako velikega obiska tudi prihodnje leto, ko bomo obeleževali že 17. občinski praznik.

»Prijdite v Böltince, pri nas je le-pou!«

Lilijana Žižek

Predstavniki občine z visokimi gosti z zanimanjem spremljajo kulturni program

Počitniški tabor za nadarjene učence

V prvem tednu poletnih počitnic je na Osnovni šoli Beltinci potekal 1. Počitniški tabor za nadarjene učence. Na tridnevnem taboru je sodelovalo 18 učencev iz 4. in 5. razreda. Tabor je bil organiziran v skladu z Zakonom o osnovni šoli (11. in 12. člen) in v skladu s Konceptom odkrivanja nadarjenih učencev ter vizijo OŠ Beltinci o spodbudnem oblikovanju okolja in delu z nadarjenimi učenci.

Velja, da so nadarjeni učenci tisti posamezniki, ki v času vzgoje in izobraževanja pokažejo visoke dosežke ali potencialne na intelektualnem, ustvarjalnem, umetnostnem itd. področju. Tabor je bil namenjen prav tem učencem.

Program tabora je bil razdeljen na več tematskih sklopov, katerih rdeča nit je bila nadgrajevanje učnih vsebin. Ob tem nismo pozabili na ideje in predloge učencev. V okviru tabora so bile v treh dneh organizirane naslednje delavnice:

1. »*¡ Hablamos español!*«: Spoznali smo se s tretjim najbolj razširjenim jezikom na svetu – španščino. Naučili

smo se predstaviti, šteti, poimenovati barve, poimenovati člane družine itd.

2. *Tremo orehe*: Drugi dan tabora smo se lotili zanimivih nalog, za katere med poukom ponavadi nimamo časa. Ko smo možgane že dovolj »nakravžljali«, pa smo pretegnili še naše noge v športnih igrah na šolskem igrišču.

3. *Male sive celice*: Zadnji dan tabora smo širili besedni zaklad in še izboljšali naše splošno znanje. Reševali smo različne kvize in priredili pravi kviz po vzoru kviza s televizije – Male sive celice. Za konec pa je vsak udeleženec tabora dobil še zaslužen sladolek in priznanje za sodelovanje.

Glavni namen tabora je bil otrokom predstaviti učenje na zabaven in zanimiv način. Menimo, da smo to dosegli, saj so učenci svojo izkušnjo na taboru opisali tako prijetno in spodbudno za male sive celice. Dokaz temu so tudi pisma, ki so jih napisali učenci na temo: »Če bi moral nadarjenim otrokom kaj

svetovati, kaj bi jim svetoval?«.

Letošnji tabor se je končal. Težko je strniti vse vtise o njem. Upamo, da nam drugo leto uspe organizirati 2. Počitniški tabor za nadarjene otroke. Idej zanj imamo veliko; ena izmed njih vključuje tudi starše. Prepričani smo, da bi nam prav oni lahko s svojim znanjem in izkušnjami pomagali in predstavili kakšno športno disciplino, poklic, hobi ... ter se nam tako pridružili kot izvajalci.

A več o tem drugo leto. Do takrat pa lep pozdrav!

Nina Košir, mentorica Počitniškega tabora za nadarjene učence

Otroško veselje ob prejemu priznanj

21. Būjraški dnevi – mitologija, poezija, ljudski običaji, duhovnost in družabnost

Predsednik RS dr. Danilo TŰrk se je ob obisku Otoka ljubezni na Būjraških dnevih vpisal tudi v spominsko knjigo

Na Otoku ljubezni so se v dneh od 10. do 12. avgusta 2012 odvijali tradicionalni 21. Būjraški dnevi. Kot vsako leto je bilo tudi letošnje dogajanje pestro in bogato.

Pričeli smo z mitološkim večerom ob poslušanju poezije in glasbe, ki sta vsako leto posebej izbrani in dajeta dogajanju, ki je postavljeno tik ob strugo reke Mure, svojstven čar. Ples vil je vsakoletna aktivnost, vendar vedno nekoliko drugačna, z novimi idejami in oblikami. Prasketanje ognja, ki so ga prižgale vile, šumenje reke Mure, glasba, poezija – vse skupaj se je zlilo v čudovito melodijo.

Sobotno jutro smo pričeli z aktivnostmi za najmlajše. V organizaciji Vrtca Beltinci in v sodelovanju s skupino Panvita smo izvedli otroško likovno delavnico z naslovom: »Kre Mūjre je lipou ...«. Veselje otrok je bilo nepopisno, ko so svoje izdelke lahko pokazali na razstavi, ki smo jo pripravili na Otoku ljubezni.

Letošnja okrogla miza je potekala pod naslovom: »Energije reke Mure in drugi obnovljivi viri v Pomurju«. Strokovnjaki, ki so se zbrali, so izvedli strokovno debato o možnostih postavitve elektrarn na reki Muri ter o možnostih ostalih obnovljivih virov reke Mure.

Vse dni je bila na ogled stalna razstava »Büjraštvo na reki Muri« v brežni iži. Popoldne je Društvo ljubiteljev starodobne tehnike »Pufkači« pripravilo igro in prikazalo običaj, kako so nekoč v mlin pripeljali zrnje. Prišlo je do manjšega zapleta med gospodarji in hlapci, vendar se je ob dobri pogostitvi gospodinje vse dobro končalo. Dokazali so, kako nepomembno je dejstvo, s katerega brega reke Mure prihajamo. Dogajanje so dodatno obogatili ljudski pevci skupine Cvetje v jeseni Društva upokojencev Tišina.

Zvečer smo bili priča koncertu starih muzik v sodelovanju z JSKD RS in v izvedbi nekdanjih godcev. Imeli smo priložnost slišati veliko glasbe, ki tone v pozabo, poleg tega pa je bilo zelo veselo. Lahko bi rekli – prava domača veselica.

Krajani in krajanke Ižakovec so se predstavili z igro, v kateri so predstavili nekatere ljudske običaje, med drugim tudi büjraštvo. Ni kar tako, če se po Otoku ljubezni sprehaja grofica, ki izgubi

svoj robček. Najde pa ga nekdo, ki mu to prinese nepopisno srečo ...

Sobotno dogajanje smo nadaljevali z ogledom dokumentarnega filma RTV SLO: Mura – temna reka, kjer so se v vlogi büjrašev predstavili nekateri domačini iz Ižakovec ter zaključili z glasbo in s plesom.

V nedeljsko jutro nas je prebudila budnica naše domače ižakovske skupine Zadnji moment. To za nas domačine pomeni, da je potrebno vstati in pohitati na Otok ljubezni. Pri sveti maši smo se spomnili vseh pokojnih in živih büjrašev, ob 11. uri pa pričakali visoke goste – predsednika Republike Slovenije, dr. Danila Türka, s soprogo in ostalim spremstvom. Po opravljenem kulturnem programu, ogledu büjraških opravil in kosilu, smo dan zaključili v zabavnem vzdušju ob glasbi domačih, slovenskih ansamblov.

Sodelovanje Krajevne skupnosti z vsemi ostalimi društvi v vasi, z Zavodom za turizem in kulturo Beltinci ter Občino Beltinci je še posebej v času büjraških

dnevov uspešno, zato prinaša dobre rezultate.

Büjraški dnevi so priložnost in dokaz, da znamo Ižakovčarji »stopiti skupaj« in vsako leto dodati svoj delček. Že med potekom letošnjega dogajanja so nekateri posamezniki snovali ideje in načrte, kakšno obliko bodo Büjraški dnevi imeli drugo leto.

V imenu organizatorja büjraških dnevov,

Martina Vidonja

Gostje so si v družbi gostiteljev ogledali tudi plavajoči mlin na Muri

1. rally Društva ljubiteljev starodobne tehnike »Pufkači«

V soboto, 30. 6. 2012, je potekal 1. rally »Pufkačev«. Društvu, ki je bilo uradno ustanovljeno konec leta 2011, je že v prvi polovici letošnjega leta uspelo izpeljati odmevno prireditev, ki je zbrala zajetno število ljubiteljev starih traktorjev iz celotne regije. Tako se je same prireditve udeležilo več kot sto udeležencev in preko štirideset starodobnih traktorjev. Pohvala za tako odmevno prireditev gre predvsem predsedniku društva, g. Mirku Hirciju, ki je namenil veliko svojega prostega časa, da bi prireditev dobro uspela.

»Pufkači« so se na dan rallyja zbrali pred domom krajanov v Ižakovcih, kjer je po kavi in domačih fankah, ki so jih pripravile članice skupine Lan, sledil pozdrav udeležencem in gostom ter predstavitev proge, po kateri je rally potekal. Tako nas je pot najprej vodila skozi Beltince do Lipe, kjer so nas sprejeli predstavniki krajevne skupnosti in turističnega društva. Povabili so nas na domačo »gümlö« in ogled »cimprane

iže«. Počastili so nas z domačim langašem in hladnim »špricerom«, ki se je v zelo vročem dnevu prijetno prilegel. Pot smo nadaljevali v sosednjo občino, v Odrance, kjer je potekala otvoritev stare kovačnice in žganjekuhe. Prav tako smo si na tem mestu ogledali mlin na potoku Črnec. Tudi tukaj je bilo s stani domačega turističnega društva poskrbljeno za odlično vzdušje ter strokovno predstavitev in prikaz orodij, ki so se uporabljala v omenjenih prostorih. Iz Odrance smo se odpeljali na Ciglarke dneve na Melince in s člani turističnega društva Brod Melinci »pajali krüj« in si ogledali prikaz nastanka opeke.

Rally smo zaključili na Otoku ljubezni v Ižakovcih, kjer je sledil slovesen zaključek prireditve, ki sta jo s svojim

nepričakovanim prihodom dodatno obogatila pomembna člana Društva ljubiteljev starodobne tehnike, g. Drago Abraham in g. Štefan Ružič.

Posebna zahvala pa je bila izrečena PGD Ižakovci in društvu »Potač« iz Gančan, ki so vso pot skrbeli za varnost vseh udeležencev.

B. V.

Skupinska fotografija pred staro kovačnico in žganjekuho v Odrancih

Poročilo o izvedbi 42. mednarodnega folklornega festivala Beltinci

V slavnostnem nagovoru je ga. Jasna Vidakovič, dolgoletna glasbena urednica na Radiu Slovenija, izrekla priznanje vsem, ki ohranjajo Mednarodni folklorni festival Beltinci na visoki kakovostni ravni

Mednarodni folklorni festival Beltinci poteka že 42 let v skoraj taki obliki, kot so si ga zamislili prvi snovalci te prireditve. Namenjen je bil srečanju folklornih skupin iz okolice, vsekakor pa je nastal iz želje po srečanju zamejskih skupin, ki so zelo težko našle pot iz svojih držav; posebno težko je bilo priti na naš oder porabskim folklornim skupinam. Festival je bil okno v svet oz. tedanjo Jugoslavijo marsikateremu mlademu plesalcu iz Porabja, saj se je lahko srečal s svojimi sorodniki, ki so živeli na naši strani, čeprav so bile takratne razmere zelo težke za prehod državnih meja.

Letošnji folklorni festival smo kakor vsa leta do sedaj odprli v četrtek, 26. 7. 2012, ob 20. uri v prostorih Poročne dvorane gradu Beltinci z otvoritvijo razstave starih gramofonov. Na ogled smo postavili šest gramofonov

zbiratelj Ivana Zadravca in Ludvika Horvata iz Beltince. Med eksponati je bil najbolj zanimiv fonograf iz leta 1894, last Ivana Zadravca, saj je eden redkih primerkov. Prav tako je bil zanimiv gramofon v lasti Ludvika Horvata, ki naj bi po čudnih poteh iz gradu Beltinci našel pot nazaj v beltinski grad, kjer je bil last grofice Zicy. Razstavo sta strokovno vodila doc. dr. Drago Kunej in prof. Mirko Ramovš, ki sta predstavila zgoščenko z naslovom Slovenske ljudske plesne viže Prekmurja in Porabja. Zelo zanimivo in poučno je predavanje dr. Draga Kuneja o prvih zapisih zvoka s pomočjo fonografa in ponosni smo lahko, da so bile med prvimi posnetki tudi slovenske pesmi naših izseljencev v Ameriki. Prof. Mirko Ramovš pa nam je predstavil posnetke s CD-ja, ki so bili

na našem področju posneti pred več kot 60. leti. Slišali smo posnetke legendarnih Kociprov in drugih muzik, ki so bile v živo posnete na gostiji v Odrancih. Večer je minil ob prijetnem druženju še dolgo v noč.

V petek (27. 7. 2012) je po tradiciji večer tuje folklore. Letošnji gostje so bili Folklorna skupina Ogranak seljačke sloge Buševca in Folklorna skupina Konopa iz Slovaške. Kot smo predvidevali, so nam gostje iz sosednje Hrvaške predstavili zelo zanimiv, razgiban in kostumsko bogat program, saj so predstavili več pokrajin in njihove plesse. Gostje iz slovaških Kozarovcev pa so nam s pesmijo in plesom predstavili njihove običaje ob krstu mošta, razne napitnice in plesse njihove pokrajine. Bili so zanimivi in izvirni oz. posebni. V petek sta se začeli tudi pevska in glasbena delavnica v organizaciji in izvedbi JSKD, pod

vodstvom ge. Adrijane Gaberščik in ge. Vesne Sever. Glasbena delavnica pa je potekala pod vodstvom prof. Tomaža Raucha. Letos se je vabilu na delavnice odzvalo rekordno število pevcev in glasbenikov, tako da se nam ni bati za podmladek in ohranjanje ljudskega izročila. Tudi petkov večer je minil v zelo prijetnem poletnem vzdušju in ob zvoških ansambla Horizont, ki je skrbel za zabavo do jutra.

Sobota (28. 7. 2012) je že po dolgoletnih izkušnjah najbolj množično obiskana in ponuja vsakemu obiskovalcu nekaj svojstvenega in primerne za videti in doživeti. V špalirju stojnic, ki so jih zasedli izdelovalci domače in umetnostne obrti iz celotne Slovenije, je človeku srce kar zaigralo ob pogledu na vso ustvarjalnost ljudi od blizu in daleč. Na prostoru ob gradu je zraslo naselje Občine Beltinci v malem, saj je vsaka krajevna skupnost postavila mini hiško v panonskem slogu, pokrito s trstiko ali slamo. Stojnice pred hiško pa so se šibile pod težo dobrot, ki so jih spekle pridne roke naših žena. Moto letošnjega popoldneva je bil prikaz mlačve žita na prastari način, to je s cepci, kar so nam prikazali predstavniki KS Melinci. Ko so žito omlatili, so ga v vrečah nesli do starih pripomočkov, »bintov« za čiščenje zrnja pri KS Dokležovje, nato k mlinarju v KS Ižakovci in končno so iz moke v KS Bratonci v krušni peči spekli pogače, v KS Lipa pa njihove tradicionalne langaše. V KS Gančani so za kosca članice TD Sodar Gančani spletele »do-uznjek«, to je okrasni venček, ki ga je dobil prvak v košnji s koso, g. Janez Koren iz Bratonec. Članice TD Beltinci so spekle »bosman« in ga okrasile s cvetjem iz krep papirja ter prav tako pekle langaše. Vsaka vas se je predstavila tudi s pesmijo, primerno času žetve. Na prizorišču niso manjkali niti naši starodobniki – ljubitelji starih koles Dimeki s svojo tradicionalno južino iz cekra – grajovo šalato in bilicami. Veselo druženje je trajalo vse do pričetka kulturnega programa na letošnjem etno večeru, ki je bil posvečen tamburašem.

S svojim programom so se predstavili gostje iz avstrijske Koroške, in sicer tamburaška skupina Tamika, s Hrvaške so prišli TS Biseri Međimurja, kot domačini pa so se predstavili TS KUD Beltinci. Mili zvoki tamburic so prav lepo doneli v poletno noč. Posebne gostje so bile etno pevska skupina Katice, ki so popestrile večer s svojim ubranim petjem. V posebno čast nam je bil obisk ministrice za Slovence v zamejstvu in po svetu, ge. Ljudmile Novak, ki je ob koncu programa nagovorila občinstvo in nastopajoče ter posebej poudarila pomen ohranjanja ljudskega izročila, tudi v povezavi z zamejskimi Slovenci, saj jim tudi tako pomagamo ohraniti slovenstvo. Po končanem programu si je ga. ministrica ogledala še razstavo gramofonov v gradu. Sobotni večer je bil namenjen druženju tudi po koncu kulturnega programa, za kar je skrbela skupina Skok.

V nedeljo (29.7.2012) je zbiranje folkornikov že zgodaj zjutraj razgibalo naš kraj, saj so folklorne skupne prihajale iz celotne Slovenije. Že ob deseti uri se je pelo in plesalo na prireditve-

nem odru, kar je gledalce precej zgozdaj privabilo v naš park. Po končani prvi vaji so se plesalci malo okrepčali z »bujto repo«, nato pa so se pripravili za povorko in končni nastop na osrednji prireditvi v organizaciji JSKD in izboru selektorice, ge. Neve Trampuž in ge. Nine Volk. Slavnostna govornica, ga. Jasna Vidakovič, je v svojem govoru izrekla veliko pohvalnih besed o našem festivalu in o ljudeh, ki so zaslužni za njegov nastanek in obstoj. Po končanem govoru se je revija lahko začela. Na letošnji prvi del revije Le plesat me pelji se je uvrstilo sedem folklornih skupin iz Slovenije, in sicer: mladinska folklorna skupina Račna KD France Prešeren Račna, starejša odrasla folklorna skupina Folklornega društva Lancova vas, Folklorna skupina Dravca Dravograd, Folklorna skupina Dragatuš, Folklorno društvo Lovrenc na Pohorju, mlajša Folklorna skupina Kajer Bučevci, odrasla Folklorna skupina Triglav Slovenski Javornik – Jesenice. Kot domačini so se predstavili člani FS KUD Beltinci; vsakoletni gostje pa so naši zvesti prijatelji iz Porabja, Folklorna skupina Gor-

nji Senik, ki so se predstavili v popolnoma novih oblekah. Posebni gostje so bili plesalci Folklorne skupine Ogranak seljačke sloge Buševac s Hrvaške. Bil je dober izbor in predstavitev plesov iz celotne Slovenije, kar je bilo zanimivo za obiskovalce in plesalce, saj so tudi med programom prav vsi budno spremljali nastopajoče skupine.

Na žalost nam je tudi letos zagodlo vreme, vendar smo prireditve s kratko prekinitvijo uspeli izpeljati do konca. Ponosni smo, da je bila na naši prireditvi podeljena najvišja nagrada za delo na folklornem področju – Maroltova plaketa, ki je pripadla dr. Bojanu Knificu. Prav tako sta bili podeljeni dve listini. Upam, da so plesalci, vodje skupin in strokovno vodstvo festivala iz Beltincev odnesli dober vtis, saj smo se organizatorji po svojih najboljših močeh trudili pripraviti prizorišče festivala in ostale potrebne stvari za nemoten potek dogajanja. Nasvidenje na 43. mednarodnem folklornem festivalu Beltinci!

*Lizika Zadavec,
predsednica KUD Beltinci*

Izpolnitev dolgoletne želje beltinskim folklornikom

Folklorna skupina KUD Beltinci se je v četrtek, 2. avgusta, pozno zvečer začela zbirati pri našem članu Igorju, kjer smo se tudi primerno ogreli za dolgo pot proti Poljski. Potovanje smo pričeli pred Gasilskim domom Beltinci, kjer smo natovorili vso potrebno prtljago za tridnevno folklorno gostovanje. Sama vožnja je minila hitro, saj smo se vozili pretežno ponoči, vmes pa še zapeli kakšno domačo in že smo prečkali mejo med Slovaško in Poljsko. Najprej smo si želeli ogledati znameniti rudnik soli v mestu Wieliczka, ker pa nas je čas precej priganjal, smo odhiteli naprej do čudovitega mesta Krakow. V tem mestu je kar nekaj let prebival tudi pokojni papež, Janez Pavel II., zato smo si še s toliko večjim navdušenjem ogledovali znamenitosti tega kulturno zaščitene mesta. Po ogledu Krakowa in okrepčilu smo nadaljevali pot do našega prvega cilja v kraju Osjakow, kjer

nas je pričakal naš poljski gostitelj, g. Gregor, ki govori tudi slovensko. Po toplem sprejemu in večerji smo se hitro odpravili počivat, saj je bila za nami dolga pot, pred nami pa zanimiv in tudi naporen dan.

Naslednji dan smo se napotili v drugo prenočišče, od tam pa na pričetek poljskega folklornega festivala. Ta je potekal pod geslom »Co kraj to obyczaj« (»Dosti držav, dosti običajev«, op. a.), ki se je pričel v kraju Rusiec s povorko do prizorišča. Omenjeni festival se je letos izvedel prvič in prepričani smo, da ima pred sabo še dolgoletno tradicijo. Nastopilo je kar nekaj poljskih folklornih skupin, ki so med seboj tudi tekmovali, KUD Beltinci pa smo bili povabljeni kot posebni gostje. Kot taki smo na festivalu nastopili zadnji s skoraj enournim programom predstavitve naših prekmurskih plesov in glasbe. Da smo res

navdušili zbrane na festivalu, pove navdušenje nad skupnim plesom Čindare in Golice, ki je vse prisotne spravila na noge. Po nastopu smo si tudi člani KUD Beltinci lahko privoščili večerno druženje, čeprav nas je čakal še en dan festivala na drugem prizorišču.

Po nedeljskem zajtrku smo krenili do kraja Sielpia, kjer se je odvijal drugi del festivala. Sielpia je od Rusieca oddaljena dobrih 150 km, zato je bila vožnja po regionalnih cestah kar dolga. Kljub temu smo dolgčas preganjali s harmoniko, ubranim petjem ter dobro družbo na avtobusu.

Sielpia je znano poljsko letovišče z jezerom in peščeno plažo, lunaparkom in adrenalinskim parkom za otroke. Množica ljudi je bila najbolj navdušena nad našim pozvačinom, ki je prvič v svoji karieri stopil na peščeno plažo.

Festival si je ogledalo dosti obiskovalcev, ki so tudi med samimi nastopi zaplesali pod odrom. Za zaključek smo imeli skupen piknik z vsemi nastopajočimi, kjer smo poskusili tudi najbolj znamenito poljsko vodko Żubrowko.

Poljski gostitelji so bili z nami zelo prijazni, gostoljubni in odprti, zato verjamemo, da to ni bilo naše zadnje sodelovanje. Prav tako cenimo njihov trud z organizacijo prvega folklornega festivala in jim tudi čestitamo za uspešno izvedbo. Dogodek je bil tudi zelo dobro medijsko pokrit, saj smo se pojavljali tako na televiziji kot tudi na radiu in imeli kar nekaj intervjujev.

Člani KUD Beltinci smo preživeli neverjetne tri dni v veliki poljski državi, kjer smo našo državo prikazali v etnično bogati luči. Ljudje so bili najbolj veseli in pozitivno presenečeni nad našim medgeneracijskim sodelovanjem, saj se nam je pridružila ekipa veteranov KUD

Beltinci, brez katerih to gostovanje ne bi bilo tako zabavno, pestro in zanimivo. Veselimo se še nadaljnjih skupnih potovanj in gostovanj ter se v imenu

članske skupine vsem zahvaljujemo za nepozabno doživetje.

Janja Žalik in Tjaša Sobočan

KUD Beltinci na gostovanju na Poljskem

Poletne romance Ambasade ŠKM

Ni zime za Eskime & ni poletja brez vnebovzetja.

8. junija je v naših prostorih potekalo predavanje »Delavsko-punkerske univerze«, kjer smo s Sašom Furlanom razglabljali o neoliberalizmu z evropskimi značilnostmi in o EU kot razrednem projektu. Ob naslonitvi na Marxovo teorijo državnega dolga kot temeljnega vzvoda primarne akumulacije kapitala, smo bistvo varčevalnih ukrepov skušali misliti kot politično strategijo socializacije izgub privatnega sektorja, preko katere se kriza kapitalistične akumulacije izrazi v krizi same družbene reprodukcije.

Takoj naslednji dan (9. 6) je v sodelovanju z DREK-om oz. založbo God bless this mess sledil promocijski koncert ob izidu fantastičnega drugega albuma pomursko-avstrijskega kolektiva »Automassage« (Graz, Radenci, Murska Sobota), sicer naslovljenega »We should get rid of our saxophone player«.

Glasba za najzahtevnejše sladokusce je pritegnila lepo število ljudi, kot posebna gosta pa sta dogodek s svojimi grobimi industrial noise izlivi kakofojnično oplemenitila še dežurna zvočna eksperimentatorja Hexenbrutal (Veščica, Beltinci).

15. junija smo gostili makedonsko etno-rock-metal progressive skupino »Verka« (Delčevo, Makedonija), ki prihaja iz majhnega mesteca ob bolgarski meji. Ob klasičnem inštrumentariju (bobni, bas, kitara) za svoj edinstven zvok uporabljajo tudi makedonske in balkanske inštrumente, kot so makedonski tapan (originalni makedonski bobni), bendir, klarinet in tarabuko. Prisotne je v avtentični nepresekatorski hardcore-punk maniri dodatno ogrevala še vse bolj uveljavljajoča se mlada prekmurska skupina »Pissing In The Wind« (Murska Sobota, Krog).

16. junija je na Marxovem trgu potekal filmski večer. Ogledali smo si

»Koyaanisqatsi« (1982), prvenec filmskega režiserja in producenta Godfreya Reggia. Film je sestavljen predvsem iz počasnega gibanja letalske perspektive nad mesti in številnimi naravnimi krajinami po vseh ZDA. Vizualna pesnitev ne vsebuje niti dialoga niti vokalne pripovedi; njen ton je določen s soočenjem podob in glasbe. Trilogija »Qatsi« zaobsega še »Powaqqatsi« (1988) in »Naqoyqatsi« (2002), v celoti pa prikazuje različne vidike odnosa med človekom, naravo in tehnologijo.

23. junija je sledila filmska projekcija »Chappaqua«. Gre za kulturni film iz leta 1966, katerega scenarij je napisal, režiral in v glavni vlogi odigral Conrad Rooks. Film je napol avtobiografski in temelji na Rooksovi izkušnji z odvisnostjo od drog ter njegovim zdravljenjem (samo snemanje je bilo neke vrste »okupacijska« terapija, ki je trajala tri leta) ter vključuje nastope množice znanih osebnosti iz šestdesetih let prejšnjega stoletja.

15. julija smo bili postojanka Balkan Pirates Toura 2012. Srbsko-španska piratska ladja se je na svoji enomesečni turneji ustavila tudi v Beltincih in nam predstavila lokalno glasbeno in video underground produkcijo iz Srbije. Ob izčrpnih pojasnitvi ozadja in dela vključenih avtorjev, nam je bila najprej v prisluk ponujena kompilacija Crni Pek. Gre za obskurne posnetke iz najbolj čudnega časa v zgodovini srbske glasbe. V sklopu večera je sledila še projekcija Marxovega letnega kina: »(V iskanju) beograjskega undergrounda«, neodvisnega dokumentarnega filma izpod taktirke španskega režiserja Muriela Buzzare, ki mu je preko poglobljenih intervjujev z alternativnimi srbskimi umetniki na fascinanten način uspelo ujeti pravo dušo in namen »undergrounda« oz. samoniklih prizorišč, pa kjerkoli že se ta pojavijo. Magari celo v Beltincih.

Pred bližajočim se množičnim eksodusom na težkokovinarske glasbene festivale doma in po svetu smo v Ambasadi ŠKM 3. avgusta za lokalne darkerje

organizirali še ustrezno psiho-fizično predpripravo. Z naborom 666-ih izbranih temačnih viž iz svoje morbidne zkladnice nas je tekom večera kontemplativno vzburljal Tovariš.

Proгноza za naprej: cveteli bomo tudi v jeseni.

Tomaž Rous,
Društvo iniciative mladih Beltinci

Prve bojne vrste na predavanju DPU

Jeričevi dnevi

*»Zemlja prekmurska, prijazni moj svet
duša mi poje, ko vračam se spet.
Tu sonce nam toplo žito zlati,
mak pa veselo med klasjem zori.«*

(Karolina Kolmanič)

V petek, 8. junija, smo s svečanostjo zaključili program Jeričevih dni, ki so potekali od ponedeljka, 4. junija. V delavnicah se je vsak dan dogajalo marsikaj zanimivega. Učenci podružnične šole Dokležovje so s pomočjo mentorjev spoznali otroštvo in življenje našega rojaka, Ivana Jeriča. Obiskala jih je njegova nečakinja, ga. Marija Lukač, in jim pripovedovala o tem, kako je s stricem doživljala svoje otroštvo. Učenci so se preizkusili v literarnem ustvarjanju in nastalo je kar nekaj zanimivih prispevkov. V likovnih delavnicah so učenci risali, slikali in kiparili pod budnim očesom g. Antona Buzetija. Nastale so

lepe umetnine; nekatere so bile tudi razstavljene. V delavnicah so sodelovali tudi učenci višjih razredov, ki obiskujejo matično šolo v Bakovcih. V plesni in glasbeni delavnici so se učenci naučili nekaj plesov in igrice naših dedkov in babic, ki so jih v skrajšani obliki prikazali na odru. Mentorici, gđc. Urški Ropoša, sta pomagala še glasbena pedagoginja, ga. Nataša Trobentar Majcen, in naš član – glasbenik, g. Alfonz Muhič. Ga. Metka Behek je ustvarjala projekt Junaki našega kraja, kjer je bil osrednja osebnost Ivan Jerič.

Ni slučaj, da smo se letos odločili za otroške delavnice in se povezali s šolo, saj je bil tudi Ivan Jerič učenec te šole. Kalil se je ob svojih učiteljih in starših ter postal zaveden človek, duhovnik in rodoljub, ki mu je bila prekmurska »rejš« sveta. Veliko tega so otroci izvedli na delavnicah. Prav je, da se tudi

sami izražajo na vseh področjih in pokažejo svojo ustvarjalnost, kar je bil tudi namen Jeričevih dni. Mladi so nas navdušili in prepričali, da se lepota skriva v majhnih in drobnih stvareh, ki skupaj sestavljajo celoto. Zahvala velja vsem mentorjem in kolektivu OŠ Bakovci s podružnico, saj so se zelo uspešno vključili v našo prireditev.

V kulturnem programu so sodelovali učenci OŠ Bakovci s podružnico, glasbenik Alfonz Muhič, vokalna skupina Sij (članice TKD Dokležovje), pevke Jesensko listje ter člani DPM Dokležovje. Dijakinja ljutomerske gimnazije, Sabina Horvat, je predstavila svojo seminarsko nalogo, ki je na ogled v spominski sobi Ivana Jeriča. Pod mentorstvom profesorja zgodovine, g. Danila Čuša, je raziskovala delo našega rojaka in zanj prešla tudi priznanje.

Čeprav smo o Ivanu Jeriču že mar-

sikaj slišali in prebrali, pa vedno znova odkrijemo kaj zanimivega. Nekateri s(m)o imeli to srečo, da s(m)o ga osebno poznali in z njim pokramljali. Eden izmed takšnih je tudi naš likovni pedagog, g. Buzeti iz Bakovec, ki ga je Ivan Jerič poučeval verouk. V spomin nanj je ustvaril Jeričevo karikaturu, ki krasi spominsko sobo. Našega likovnika prav gotovo ni potrebno posebej predstavljati, saj je poznan po svojih izdelkih, ki jih objavlja v časopisu Vestnik. Je izvrsten karikaturist in ilustrator (nazadnje je ilustriral knjigo Toneta Partljiča). Svoje bogate izkušnje prenaša na učence, ki so v letošnjem letu prejeli lepo število nagrad in priznanj. Delček te bogate ustvarjalnosti smo lahko videli tudi na razstavi v naši dvorani in vsem skupaj čestitamo za tak uspeh. Veseli smo, da se je naša sovaščanka, Urška Ropoša, študentka Univerze v Mariboru, odločila, da bo v svoji diplomski nalogi obdelala življenje Ivana Jeriča in ga osvetlila tudi s svoje strani. Pri tem ji želimo čim več uspeha in izvirnosti.

S svojim nastopom so nas razveselili vsi – od najmlajših do najstarejših. Na izviren način pa so naš kraj z njegovimi značilnostmi predstavili člani družine Žižek (oče Marjan, mama Daniela, otroci Jan, Nika in Nina), ki so se »sprehodili« po vasi ter nanizali njene značilnosti. Opozorili so tudi na napake, ki jih bomo morali odpraviti, če želimo v kraj

Jan Žižek ob svoji umetniški sliki Ivana Jeriča

privabiti čim več obiskovalcev. V slovesnem nagovoru nas je pozdravil župan občine Beltinci, dr. Matej Gomboši, in izrazil zadovoljstvo, da negujemo zgodovino našega kraja ter vključujemo mlade v tovrstne projekte. Navzoče je pozdravil tudi predsednik KS Dokležovje, g. Simon Horvat. Med ostalimi gosti so bili ravnateljica OŠ Bakovci, predstavniki drugih KS in društev ter nekdanji učenci šole, ki so se s svojim delom uveljavili na najrazličnejših področjih ter so ponosni na kraj in Ivana Jeriča. Temu mnenju so se pridružili tudi nekdanji učitelji, ki so oralno ledino na šoli in izrazili željo, da bi se v priho-

dnje vsi skupaj srečali v šoli ter obujali spomine na stare dni. Upamo, da se bo ta želja uresničila.

»Od vsega, kar v življenju doživimo, ostane tisto, kar hočemo, da ostane. Spomini, neizpete življenjske melodije, dobre želje. Zato vedno nekaj stane, da lahko gradimo in ustvarjamo dalje ... In vse lepe stvari, ki so nam podarjene, nam dokazujejo, da življenje ni le to, kar vidimo z očmi«, je zapisal Rudi Kerševan. Mi pa se že pripravljamo na naslednje Jeričeve dneve in upamo, da se srečamo v čim večjem številu.

Marija Zver

Vse najlepše rožice ...

(Tabor slovenskih pevskih zborov – Šentvid pri Stični)

V Šentvidu pri Stični se je 17. junija 2012 odvijal že 43. Tabor slovenskih pevskih zborov. Na predvečer dogodka, v soboto, 16. junija 2012 so nastopili pevski zbori iz zamejstva: iz Sarajeva, Beograda, Gornjega Senika, Pulja, Splita, Zagreba, Trsta, Avstrije in Banjaluke. Pripravili so čudovit večer slovenskih pesmi in navdušili poslušalce v OŠ Šentvid. Nagovorila jih je ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu, ga. Ljudmila Novak, in jim čestitala, da tudi v teh težkih časih zmorejo negovati slo-

vensko zborovsko petje. Poudarila je, da pesem združuje Slovence iz različnih držav, saj se tako ohranjajo verzi in prijateljski stiki z matično domovino. Zaželela jim je, da jih naj slovenska pesem še naprej opogumlja in bogati.

V zgodnjem nedeljskem jutru so se v Šentvid vile kolone avtomobilov, kjer so jih že čakali prijazni domačini. Napovedovalo se je lepo, sončno vreme. Vsi smo se veselili srečanja z organizatorji in prijatelji pevci, saj so se v teh letih med nami stkale prijateljske vezi. Po lepo urejenem Šentvidu se je iz zvočnikov na prizorišču razlegala pesem.

Seveda ni manjkalo stojnic, s katerih so vabili razstavljalci in pridelovalci, ki so ponujali klobuke in drugo »kramarsko robo«. Njihova ponudba je bila v sočni dolnjščini vabljiva in tako je pritegnila marsikaterega kupca, da se je zaščitil pred soncem ali dežjem. Na srečo je tudi letos močno »grela«, tako da smo se že med potjo hladili s hladno vodo.

OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični nas je pričakala v vsej svoji lepoti. Lansko leto prenovljena in obnovljena zgradba je res prava paša za oči. Seveda pa ji dajejo življenje njeni člani – učenci in učitelji, ki že od vsega začetka prire-

ditve gostoljubno sprejemajo pevce ter skrbijo za naše dobro počutje. Tabor je največja amaterska manifestacija slovenskih pevskih zborov in prav zato ima pesem še posebej močan vpliv na vzgojo otroške ustvarjalnosti. V letošnjem letu si je šola prislužila laskavi naslov Kulturne šole 2012–2015. Prejela ga je na slavnostni prireditvi Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, v sodelovanju z Zvezo kulturnih društev Slovenije in Društvom za razvoj in varovanje Geoss iz Vač pri Litiji. Seveda jim ob tej priložnosti tudi mi iz srca čestitamo in jim želimo še veliko ustvarjalnih dosežkov na vseh področjih.

Po uradnem srečanju z učitelji OŠ, ki so nas že pričakovali na prizorišču, smo prejeli spominske plakete in brošure. Vsak zbor je prejel še knjižico z naslovom Pesem ravnice. V njej so zbrane zborovske in vokalno-instrumentalne priredbe prekmurskih avtorskih pesmi, katerih avtorji so Milan Ostojić, Feri Lainšček in Marjan Povh. Lepa gesta, mar ne?

Amfiteater pred šolo se je počasi polnil s pevci, čakali smo samo še našega dirigenta, g. Igorja Švaro, ki je kot vedno prišel med nas vesel in nasmejan. Sledile so vaje in »popravljanje manjših napak«. Po končani vaji smo se napotili proti avtobusu, saj je bilo potrebno poskrbeti tudi za lačne želodce. Sledila je povorka, ki so jo spremljali policisti na konjih in kočija. Tablo z našim imenom je ponosno nosil Alfonz in ob prihodu na prizorišče smo zaslišali prijazen glas napovedovalke, ki nas je pozdravila kot

dolgoletne udeležence tabora iz Prekmurja – Občine Beltinci. Na slavnostni tribuni so sedeli gostje, med njimi tudi evropski poslanec, g. Milan Zver, ki ima korenine v Bratoncih ter slavnostni govornik, g. Ivan Inzko, visoki predstavnik EU za Bosno in Hercegovino, dolgoletni prijatelj Slovenije in znan prevajalec s Koroške (njegova žena je znana operna pevka, Bernarda Fink). G. Ivan Inzko je spregovoril o pomenu petja, saj je pesem vedno dvigala samozavest ter dajala moč in pogum našim ljudem. To se je pokazalo zlasti v času vojne, ko so bili ljudje pregnani v taborišča. Pesem je bila povezovalka med ljudmi, saj jih je tolažila in gojila upanje na svobodo, ko bodo lahko zopet spregovorili v maternem jeziku.

Slovenska pesem je odmevala iz grl 2000 pevk in pevcev iz 110-ih zborov.

Vsi nastopajoči smo pod taktirko dirigenta, g. Igorja Švara, veselo zapeli in pesem se je razlegala po vsem Šentvidu. Ob 100. obletnici rojstva smo se s pesmijo Če zapojemo veselo poklonili pokojnemu skladatelju Bojanu Adamiču (na srečanju je bila prisotna njegova hčerka). Pesem se je zlila v celoto, zdelo se je, da smo v matični domovini in zamejstvu vsi povezani. Ob mislih na lepše dni in beg od krute realnosti je ob petju marsikomu kanila solza sreče. Tako smo vse najlepše rožice povezali v eno veliko rožo, ki ima bogat pomen v slovenski ljudski oz. ponarodeli pesmi. Iz zapetih pesmi smo sestavili veličasten slovenski šopek in ga preko TV ekranov poslali po širni Sloveniji, z željo, da se zopet srečamo na 44. Taboru slovenskih pevskih zborov.

Marija Zver

Pevke iz Dokležovja z evropskim poslancem Milanom Zverom

Impresije »Tedna slepih« in izvajanje posebnih socialnih programov v domu oddiha Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije

(Okroglo pri Kranju, 7. 6. 2012–10. 6. 2012)

Teden od 4. 6. do 10. 6. 2012 je posvečen slepim in slabovidnim osebam, ki se v svojem vsakdanjiku srečujejo s kopico težav.

V Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota je vključe-

no nekaj čez 200 oseb z okvaro vida. Nekateri izmed njih so se v okviru zgoraj imenovanega tedna v domu oddiha Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije od 7. 6. do 10. 6. 2012 udeležili izvajanja posebnih socialnih programov, prilagojenih slepim oz. slabovidnim osebam.

23 udeležencev, njihovi družinski

člani in spremljevalci so se, večinoma dva po dva, z roko v roki, v prečudovitem četrtkovem jutru, 7. 6. 2012, z avtobusom odpeljali proti Gorenjski.

Dom ZDSSS Okroglo je prilagojen potrebam slepih in slabovidnih oseb s taktilnimi oznakami, z vodilnimi črtami in s prilagojenimi napisi v Braillovi pisavi. Okolje, v katerega je bilo umeščeno

izvajanje aktivnosti, je bilo izbrano kot najbolj primerno za aktivno strokovno usposabljanje in delavnice, na katerih so uporabniki usvajali veščine o osnovah orientacije in mobilnosti, trenirali vaje za varnostno držo, vaje za hojo po navodilih, hojo naravnost ter izvajanje različnih likov in koordinacije. Trening ravnotežja in spretnosti je bil trd oreh tudi za družinske člane, spremljevalce – videče osebe, ki so poskušale doživeti, kako je, če si popolnoma slep oz. imaš minimalni ostanek vida. Nekateri uporabniki so se znašli v novih situacijah in se odlično prilagodili, nekaterim pa je hoja z belo palico kot tudi hoja s spremljevalcem predstavljala kar nekaj težav pri prilagajanju oz. navajanju na nekaj novega.

Igra »skriti prijatelj«, katere cilj je bil spoznati drug drugega, je prisotne seznanila z možnostmi konkretnega doprinosa posameznika k delu in odnosom v skupini. Prepoznavali smo se po glasu, po dotiku rok in bili vse dni prijazni drug do drugega, gradili smo odnose in sodelovanje v skupini.

Prilagojeni tehnični pripomočki omogočajo neodvisno življenje osebam z okvaro vida, zato je bilo usposabljanje za uporabo indikatorjev svetlobe, tekočine oz. barve izrednega pomena za samostojnost posameznika. S pravilno uporabo indikatorjev si lahko oseba

z okvaro vida samostojno in neodvisno sama natoči pijačo, zazna svetlobo v prostoru in se skladno uredi.

Vsi skupaj smo te dni zajemali moči, dobili oporo in pogum za delovanje v prihodnosti, izhajajoč iz potreb uporabnikov. Seminarji in podobne oblike dela so za člane Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Murska Sobota izrednega pomena, saj zapolnjujejo vrzel, nastalo zaradi neizvajanja rehabilitacije odraslih slepih in slabovidnih oseb.

V teh štirih dneh skupnega druženja smo čutili močno povezanost, iskrenost do samega sebe in odprtost do soljudi. Prostor dogajanja smo napolnili z veliko pozitivne energije, vpijali vsako izrečeno besedo in nasvet predavateljev. Tudi takrat, ko je bilo res težko, ko so se usvajala znanja gibanja z belo palico in so se udeleženci usposabljali za samostojno varno hojo.

Marjeta Grabar

Usposabljanje za uporabo prilagojenih tehničnih pripomočkov za osebe z okvaro vida, indikator tekočine

Utrinki iz PGD Lipovci v letu 2012

Člani PGD Lipovci smo se letos odpravili na enodnevni izlet v Planico. Izlet se je začel v zgodnjih jutranjih urah, organiziran je bil avtobusni prevoz. Izlet je seveda vsem dal še dodatnega zagona za nadaljnje uspehe.

V letošnjem letu smo opravili pregled društva, ki je nujen za nastope na tekmovanjih. V našem društvu so letos tekmovala naslednje ekipe: pionirji, pionirke, mladinci, članice A in člani A. Vse skupine so uspešno opravile pregled, za kar gre posebna zahvala mentorjem, ki so ekipe dobro pripravili.

12. 5. 2012 smo se člani in članice udeležili gasilskega nočnega tekmova-

nja v Domanjševcih, kjer smo oboji dosegli 3. mesto.

16. 6. 2012 je v Beltincih potekala vaja GZ Beltinci. Na vaji so tekmovali člani A, članice A, mladinci, pionirji in pionirke. Člani so dosegli 1. mesto in si s tem že drugič prislužili prehodni pokal. Tudi članice smo dosegle 1. mesto, kar je pomenilo dvojno veselje v našem društvu. Pohvaliti je treba tudi naše najmlajše, saj so mladinci dosegli odlično 3. mesto, pionirji 5. mesto, pionirke pa na žalost niso dokončale vaje.

14. 7. 2012 smo se člani in članice udeležili slovesne proslave ob 100-letnici delovanja PGD Dekani, prevzemu praporja in novega vozila. Tam so naši člani in članice v paradnih uniformah

sodelovali v povorki, nato pa smo si ogledali gasilska vozila, ki so jih predstavili, in vajo s staro ročno brizgalno, ki so jo izvedli člani v starih uniformah. Po proslavi in druženju pod šotorom smo odšli v Dijaški in študentski dom v Kopru, kjer smo prenočili in se naslednje jutro odšli kopat v slovensko morje. Tako smo skupaj z uradnim delom združili tudi naše veselje in druženje.

V letošnjem letu smo se gasilci udeležili tudi pustne povorke, pohoda na gregorjevo in čistilne akcije. Aktivno sodelujemo tudi z našimi športniki in jim pomagamo zalivati igrišče z umetno travo. 1. 5. 2012 smo kot požarna straža prisostvovali ob postavitvi mlaja in kresa, sodelujemo pa tudi z našim

kulturnim društvom (ljudske pevke smo odpeljali na snemanje novega CD-ja). Letos je v PGD Lipovci potekala maša za zavetnika svetega Florjana, ki ji je sledilo druženje pri vaškem domu. PGD Lipovci aktivno sodeluje pri vseh društvih, proslavah in tekmovanjih, kar je vidno iz rezultatov. Prav tako skozi celotno leto aktivno usposablja naše člane in nabavljamo opremo po kriterijih GZS.

Vsekakor ne smemo pozabiti naših starejših članov, saj nas vseskozi vzpodbujajo pri našem delu ter aktivno sodelujejo pri vseh pripravah in odločitvah o aktivnostih v društvu.

Jasmina Marič

Gasilski podmladek PGD Lipovci uspešen na vaji GZ Beltinci

Strokovnjaki visoko cenijo KD »Marko« Beltinci

Življenje je polno presenečenj. Kako polno in vznemirjeno smo se počutili, ko smo prejeli vabilo, da bi bili del programa na osrednji proslavi ob Dnevu državnosti na Kongresnem trgu v Ljubljani. Namen letošnjega programa je bil predvsem predstavitev najboljših folklornih skupin iz vse Slovenije in plesov iz njihove pokrajine. Našo udeležbo smo potrdili in priprave so se začele.

Kaj bi govorili o vajah. Raje se bomo razpisali o našem ponosu, da bomo lahko nastopali na tako pomembni prireditvi. Širša strokovna javnost nas pozna že iz nastopa na državni reviji »Le plesat me pelji«. Pa vendarle je to korak višje. Plesalke in plesalci so namreč vabilo začutili kot nagrado za njihov trud, vloženo delo ter pohvalo za preteklo udejstvovanje.

Prišel je petek in za nas tako pomemben dan. Že dopoldne smo se odpravili proti Ljubljani. Sprejeli so nas v Slovenski filharmoniji, na drobno predstavili še zadnje popravke scenarija in vznemirjenje se je nadaljevalo. Obiskal nas je g. Tomaž Simetinger, ki je še enkrat poudaril, kako vesel je, da so za nastop izbrali nas in nam izrekel nekaj vzpodbudnih besed.

Nastop KD »Marko« Beltinci na osrednji državni proslavi ob Dnevu državnosti je potekal vrhunsko, za kar smo prejeli pohvale vseh strokovnjakov in snovalcev programa. Plesalci so pokazali visoko raven folklornega plesa, posebne pohvale pa je bila deležna tudi glasbena spremljava, saj je izzvenela popolnoma ubrano. Dogodek, ki je v celoti zaznamoval našo plesno tradicijo in letošnjo 5. obletnico ustanovitve društva. Ta nastop je ponovno potrdil, da nas folklorni strokovnjaki in javnost širom Slovenije znajo ceniti, kar pa

žal ne moremo trditi za našo domačo, »strokovno« javnost.

Praznovanje 5. obletnice KD »Marko« Beltinci

28. 2. 2007 je bilo na ustanovnem občnem zboru ustanovljeno Kulturno društvo »Marko« Beltinci. Peto obletnico bomo skupaj z gosti proslavili v soboto, 22. 9. 2012, na grajskem dvorišču v Beltincih. Prisrčno vabljeni!

Primož Sraka, KD »Marko« Beltinci

Državna proslava 22.6.2012 KD MARKO

Kolesarjenje na Petanjce

20 udeležencev se je podalo na pot v lepem in sončnem vremenu

Kulturno turistično društvo Dokležovje je 1. julija 2012 organiziralo kolesarjenje od Dokležovja do Petanjec. Ob dogovorjeni uri se nas je zbralo 20 udeležencev, ki smo se podali na pot v lepem in sončnem vremenu ter jo prevozili v zelo kratkem času. Tam smo obiskali tudi Vrt spominov in tovarništva, katerega geslo se glasi: »Vsem mrtvim borcem proti fašizmu in nasilju v večni spomin, živim v stalni opomin«.

V Vrtu spominov in tovarništva nas je pričakal g. Antolin in nas pospremil na sprehod skozi vrt. Povedal nam je, da delujejo kot ustanova, dr. Šiftarjeva

fundacija. Dr. Vanek Šiftar je vrt zasal po svojem izboru, zasajena pa so še drevesa številnih darovalcev z vsega sveta, vsa pa so simbolično povezana z grozotami vojne. Zasajena so tudi drevesa in postavljene skulpture, ki so tematsko povezane z zgodovinskimi prelomnicami, pomembnimi za slovenski narod. Obiskale so ga že mnoge znane osebnosti iz Slovenije in tujine. Ob zanimivi predstavitvi je čas hitro minil in vrnili smo se v Dokležovje, kjer smo nadaljevali prijetno druženje.

Marjetka Klemenčič

Dokležovski čolnarji tudi ob 10. obletnici na murskih ladjah

Letos mineva deset let, odkar se je skupina naravovarstvenikov in ljubiteljev starodavne murske kulturno-tehnične dediščine ter ljudskega izročila odločila, da se bo na reki Muri organizirala prireditve »Spust murskih ladij«.

Leta 2002 se je ideja res udejanjila in le peščica čolnarjev z malim številom »lesenjač« in gumenjakov se je odpravila na tedanji prvi spust. Potekal je le en dan; začel se je v Avstriji, končal pa v Sloveniji, točneje pri veržejskem mostu čez Muro. Naslednje leto se je trasa in udeležba že povečala, saj je spust potekal dva dneva, s postankom in prenočitvijo na Melincih, naslednje jutro pa se je karavana murskih ladij odpravila še do Žabnika na Hrvaškem. Iz leta v leto se je trasa spusta podaljševala, število udeležencev pa povečevalo, saj je iz nekaj deset udeležencev v prvih letih številka do danes narasla že na čez 350 udeležencev.

Namen in pa rdeča nit prireditve je poleg druženja štirih držav tudi ohranjanje murskih ladij, nekdanjih tradicionalnih lesenih rečnih čolnov z ravnim dnom, ki so pred desetletjem že skoraj povsem izginili z gladine reke Mure, a so jih znova oživili pobudniki prvega mednarodnega spusta.

Z dvodnevno prireditvijo se je spodbudila ideja, da so ob Muri živeči ljudje ponovno začeli izdelovati takšne čolne, in zdaj, po desetih letih, jih je med gumijastimi čolni, rafti, kanuji in drugimi sodobnimi plovili po Muri plulo že ka-

kšnih štirideset, med drugim tudi dve »lesenjači« iz »dokležovske flote«.

Logistična organizacija samega spusta je dokaj zahteven projekt, ki se za nas čolnarje prične že kak dan ali dva pred samim spustom, saj je za pot potrebno pripraviti vsa plovila in opremo, ki je ni malo. Najzanimivejše je petkovo popoldne, ko je potrebno vse čolne, ki smo jih predhodno opremili z logotipi občine in s slovenskimi zastavami, naložiti na prikolice ter vse skupaj močno privezati, saj v sobotnem jutru petelin naznani naš odhod iz Dokležovja proti Cmureku.

Dobro vzdušje nas je popeljalo do visečega mosta v Črncih, kjer smo naj-

prej odložili lesene ladje, saj je na tem mestu bil uraden start lesenih čolnov. Po pravem čolnarskem zajtrku smo se odpravili po poti naprej do Cmureka, kjer se vsako leto prične start gumenjakov. Že vrsto let se tu srečujemo s prijatelji iz KK RK Most Petanjci, ki so na spustu murskih ladij prisotni že od samega začetka, poleg njih pa se nam je priključilo nekaj Avstrijcev in Madžarov.

Zaradi časovnih zaostankov v preteklih letih so nas letos ob dokaj rani uri meglice pospremile od cmureškega mlina, naprej do brzic pod mostom v Tratah, vse do jezov, ki se ob končanju trinajstmlinskega kanala mogočno

Dobro razpoloženi smo bili že na startu jubilejnega spusta Murskih ladij v Cmureku

šopirijo vzdolž celotnega toka. Tu se začuti pravi rafting, adrenalin in špricanje vode, ki jo je moč občutiti še nižje na drugem jezu. Tu pa se ves rafting na Muri tudi zaključi in prava murska poezija se prične na Apaškem polju. Posadka čolnarjev Občine Beltinci se je v Črncih razdelila v štiri ekipe, ki so v dveh raftih in dveh lesenjačah nadaljevale pot proti svoji občini. Ob tradicionalnih postankih v Avstriji in Sloveniji je bila med postankom na Melincih organizirana tudi javna tribuna, kjer so udeleženci izrazili odločno nasprotovanje gradnji elektrarn na reki Muri.

Postanek na Gibini nam je dal vedeti, da zapuščamo Slovenijo in že nas je pozdravljala mlin v Žabniku, kjer smo po napornem dnevu, zaključni čolnarski večerji in pravi stari »fešti« zaspali na brežinah Mure; nekateri v šotorih, drugi na mlinu, tretji na brodu, pa še kje ...

Jutranje prebujanje s tradicionalnim zajtrkom je napovedalo še en naporen, a sončen dan, saj je vročina pripekala skoraj do štirideset stopinj. Vožnja po »hrvaški amazonki« pri človeku pusti prav poseben pečat, saj se tam poleg umirjenega in zelo vijugastega toka Mure zdi, da se čas ustavlja.

Z vsakim kilometrom do izliva v Dravo smo se »murski čolnarji« zadovoljni družili s prijatelji s Hrvaške in ob koncu dvodnevne mednarodne prireditve širokega pomena sklenili, da se naslednje leto spet snidemo. Po zaspani vožnji domov smo kup opreme »porinili pod streho« in naslednji dan, v ponedeljek, s pospravljanjem opreme in spominov zaključili naš skoraj pet dni trajajoči projekt. Z mislijo, »naj Mura teče brez ovir« – dobrodošli med čolnarji!

Marko Žižek

20. mednarodna likovna kolonija Izak Lipovci 2012

Mogoče se ne sliši ne vem kako dolga doba, vendar 20 let organizirati kulturni dogodek, ki po svoji vsebini pomeni neke vrste posebnost v okolju, v katerem se odvija, je kar lep jubilej. In ta jubilej je letos praznovala tudi lipovska likovna kolonija.

Že pred časom se je pojavilo vprašanje, kako ga proslaviti. Organizatorji so si bili enotni, da brez kakšnih posebnih proslav in ceremonij, temveč s kvalitetnim presežkom pri organizaciji kolonije in spremljajočih dogodkov. Tako je bil pripravljen tudi program letošnjega dogodka.

Vodstvo društva je skupaj z umetniškim vodjem, akademskim slikarjem Petrom Vernikom, letos v Lipovce povabilo 12 priznanih umetnikov iz Slovenije, Avstrije, Slovaške, Makedonije in Italije.

Udeleženci so se v nedeljo popoldne, nekateri prvič, nekateri ne, začeli zbirati v središču kolonije na domačiji Hoheger, v Lipovcih 235. Tisti, ki so prišli prvič, so bili verjetno malo skeptični ali pa vsaj zelo radovedni, kam so prišli in kako bodo preživeli naslednji teden. Tisti, ki so v Lipovcih že bili, so nekatere stvari seveda že poznali.

Po tradicionalnem obisku lipovskega pokopališča in groba ustanovitelja lipovske kolonije, Izidorja Horvat - Izaka, je v nedeljo zvečer v beltinskem gradu

sledil eden od vrhuncev letošnje kolonije. Sledilo je namreč odprtje razstave del Prešernovih nagrajencev – udeležencev Slikarske kolonije Izlake – Zagorje. Po mnenju mag. Franca Obala, ki je na odprtju tudi predstavil umetnike in njihova dela, tako kvalitetne likovne razstave v Beltincih še ni bilo. Za glasbeni vložek je z nekaj prekmurskimi in zagorskimi skladbami poskrbel solist pevec, basbaritonist Rihard Majcen, vse pa je pozdravil tudi župan Občine Beltinci, dr. Matej Gomboši, in dobrodoščilo zaželel predvsem umetnikom, udeležencem kolonije. Odprtju je sledilo druženje z gosti iz Zagorja in spoznavanje z udeleženci kolonije. Manjkala ni niti torta ob 20-letnici kolonije.

V ponedeljek so si udeleženci našli prostore za delo, odvisno od vsakega posameznika in že kar resno začeli z ustvarjanjem. V sredo so štirje udeleženci obiskali Vrtec Slamica Lipovci, kjer so malčkom in vzgojiteljicam povedali in pokazali nekaj osnov slikarstva, primernih seveda za otroški nivo. Pod njihovim mentorstvom so malčki ustvarili kar nekaj čudovitih slik, skorajda pravih malih umetnin.

V četrtek je sledil tradicionalen pohod mimo Vučje jame in med polji do lovske hiše v Jelenščeku. Na poti so udeleženci od blizu spoznali naša polja in gozdove, njihovo floro in favno. V prijetni senci gozdička ob koči pa so spoznali še pajani krūj in langaš ter bili

deležni hladne domače pijače in nekaj glasbe, zaigrane na harmoniko. Več domače glasbe je sledilo še zvečer na domačiji Hoheger, za kar so poskrbeli domači mladi glasbeniki Rok, Jure in Alen.

V petek je sledil spust po reki Muri, ki je bil sicer prvotno planiran za torek, pa takrat zaradi visokega nivoja reke ni bil priporočljiv. Mura je bila tudi v petek še zelo visoka, vendar so se udeleženci spusta pogumno vkrcali na Petanjcih in se podali dogodivščinam naproti. In teh je bilo med spustom kar nekaj; eden od udeležencev se je nehote celo okopal. Po pristanku na Otoku ljubezni v Ižakovcih so si ogledali plavajoči mlin, brežno hišo in Büjraški muzej ter ostalo etno ponudbo. Po mnenju vseh je bil spust zelo lep in zanimiva izkušnja.

V soboto popoldne je bilo v vaškem domu v Lipovcih odprtje še ene zelo zanimive in kvalitetne razstave z naslovom Artiquariat – odpiramo arhive. Tajnik društva, g. Jože Pivar, ki tudi skrbi za društveni arhiv in dokumentacijo, je pripravil pregledno razstavo izbranih del, nastalih v 20-ih letih lipovske kolonije in razstavo tiskanih publikacij, povezanih z njo; vse skupaj obogateno še z obširno foto in video reportažo. Na razstavi je razstavljalo 44 udeležencev iz vseh obdobij lipovske kolonije. Strokovno mnenje o koloniji, dosedanjih udeležencih in razstavljenih delih je na odprtju podal umetnostni zgodovinar,

mag. Franc Obal, svoje mnenje pa je podal še umetniški vodja kolonije, akademski slikar Peter Vernik, za glasbeni vložek pa je poskrbel Moški pevski zbor Lipovci.

Proti večeru so letošnji udeleženci lipovske kolonije na gümli domačije Hoheger, v Galeriji pri Pepci, na ogled postavili svoja sveže nastala dela in se predstavili zbranim organizatorjem, kolegom, podpornikom in simpatizerjem kolonije. Sledilo je družabno srečanje, kjer sta za glasbo poskrbela Roman in Luka iz Art Music Orchestra, manjkal pa ni niti pravi prekmurski bograč.

V nedeljo, na dan prošenja v Lipovcih, se je kolonija zaključila s kosilom. Umetniki in organizatorji, ki so se v tem tednu dobro spoznali in se spoprijateljili, so se kar s težkim srcem razšli, predvsem organizatorji pa so si kasneje tudi dodobra oddahnili.

Še enkrat gre zahvala domačinoma Pepci in Tomažu Hoheger za gostoljubje, ki ga vsa ta leta nudita koloniji in umetnikom. Njuna domačija je res prava baza kolonije, kjer se odvija večina dogodkov; tam nekateri umetniki tudi ustvarjajo, se družijo in celo prehranjujejo. Za izvrstno kulinarično ponudbo pa je še enkrat poskrbela kar sama predsednica društva, ga. Jožica Jakob. Na letošnji koloniji ji je poleg brata Tomaža v zelo veliko pomoč in popestritev bila sestra Silva, ki sicer živi na Obali, letošnji dopust pa se je odločila preživeti doma in s svojim bogatim kuharskim znanjem obogatiti že tako izvrstno ponudbo domačih in svetovnih gastronomskih specialitet. Zahvala gre tudi vsem ostalim, ki so pomagali pri izvedbi kolonije; od fizičnih delavcev in logistikov do vseh sosedov, donatorjev, obiskovalcev in drugih, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi te jubilejne kolonije.

In kdo so bili letošnji udeleženci, zaradi katerih se kolonija tudi odvija?

Koroški Slovenec, Rudi Benetik iz Podjune, in njegova prijateljica, Zuzana

Kalinakova, ki prihaja iz Svidnika na Slovaškem, sta stanovala pri družini Pivar in v njihovi garaži imela tudi začasen atelje. Oba izredno vedra, radovedna in komunikativna sta se lepo vklopila v kolonijo. Zmago Kovač iz Kamnice je človek, ki živi z naravo, zato si je svoj začasen apartma v obliki šotora in atelje še enkrat postavil v bližnjem gozdičku Čreta. Tipičen Italijan, Roberto Micol, je bival pri družini Jona, bil pa je nenehno v gibanju, a vedno ob pravem času na pravem mestu. Znanka izpred nekaj let, Tanja Tanevska, je prišla iz makedonskega glavnega mesta Skopja. Skupaj s svojo kolegico, prijateljico iz drugih kolonij, Anko Krašna, ki je prišla k nam z Dravskega polja, sta stanovali pri družini Sraka Alojza in Nike. Tanja si je v svojo beležko rada zapisala kakšen Jožičin recept in zanimivo slovensko-prekmursko besedo. Pri prevodu ji je pomagala Anka, obe pa sta si peš in s kolesi z zanimanjem ogledali Lipovce in okolico. Primorka, Mira Ličen Krmpotič, in njena kolegica, Belokranjka Marija Rus, sta stanovali pri družini Luk in koristili vso udobje gozdička za domačijo, kjer sta tudi ustvarjali. Ljubljčan Tone Seifert je stanoval pri družini Stanka Jeneša, kjer je tudi delal. Letos so si ga organizatorji zapomnili predvsem po zanimivo interpretiranih vicih, še posebej tistemu o igralnem avtomatu. Gorenjka Agata Pavlovec je sicer en dan zamudila in en

dan prej odšla, svoj atelje pa si je prav tako kot Zmago omislila v gozdičku Čreta, bila njegova sosedka, vendar je sama stanovala pri Mariji Sraka. Najmlajša udeleženka, Lucija Stramec iz Mute, je stanovala pri družini Časar, si je pa tudi ona s kolesa dobro ogledala Lipovce in se izredno vtisnila v spomin tudi malčkom iz vrtca. S svojo pečjo za steklo pa je letos kolonijo zaznamoval Vinko Železnikar iz Kamnika. Stanoval in delal je v hiši sosedka Bojana Koheka, svojo peč pa je stacioniral pri Pepci. Tu so se z ustvarjanjem umetnin iz stekla pod Vinkovim mentorstvom in tudi ob nasvetih Mire Ličen, ki se prav tako ukvarja s to zvrstjo, poskusili vsi udeleženci kolonije, pa tudi marsikateri organizator si je sam oblikoval kakšen unikaten obesek ali drug okrasek iz stekla.

Strokovne zadeve v zvezi s kolonijo je tudi tokrat, letos sicer ne kot aktivni udeleženec kolonije, opravljal umetniški vodja kolonije, g. Peter Vernik, umetnik z najdaljšim stažem v lipovski koloniji. On ima že tako ali tako stalen apartma pri družini Draga Jerebica.

Jubilejna kolonija je za organizatorji. Jeseni bo društvo v gradu v Beltincih pripravilo razstavo del iz letošnje kolonije in izdalo tudi spremljajoči katalog.

JoP

Domačini in ustvarjalci na 20. mednarodni likovni koloniji Izak v Lipovcih

Začetek organiziranega nogometa v Beltincih

Peter Šraj je v svoji knjigi *Beltinci 1322–1993* (na str. 204) in knjigi *Beltinci z okolico* iz leta 1997 (na str. 300) na osnovi pričevanj še živečih takratnih akterjev in tudi zbrane dokumentacije lepo opisal začetke nogometa v Beltincih. Tudi Feri Maučec je v svoji knjigi *45 let nogometa v Beltincih 1949–1994* povzel ugotovitve o začetku nogometa v Beltincih iz del predhodnika – zgoraj imenovanega Petra Šraja.

Glavne ugotovitve omenjenih avtorjev si dovolim strniti v naslednje točke:

- začetek igranja nogometa v Beltincih sega v leto 1928/1929. Glavni krivec za igranje nogometa je Elemer Szepessy, ki je kot dijak 3. razreda gimnazije v Mariboru prinesel prvo žogo iz Dunaja in okoli nje začel zbirati dijake in ostale sovrstnike v glavnem v času počitnic;
- pravega igrišča v Beltincih takrat ni bilo, so pa fantje nabijali žogo na en gol na južni strani cerkve – na današnjem urejenem trikotniku; včasih pa je bilo tukaj pokopališče (1760–okoli 1830), v času vojne leta 1942 (8. septembra) pa so Madžari tukaj postavili spomenik padlim v 1. svetovni vojni;
- po prepovedi igranja nogometa pri cerkvi, je grofica odmerila novo igrišče v parku (na severni strani sedanjega igrišča; torej približno tam, kjer je danes pomožno igrišče), ki pa je imelo že dva gola in so se lahko na njem odigrale nogometne tekme. Zaradi prevelike površine, ki so si jo nogometaši prisvojili, so morali zapustiti park in se preseliti na pašnik pri Konjščeku; vse do leta 1942, ko so se preselili na letno telovadišče za Šipoševo hišo;
- znani so dijaki – nogometaši, v glavnem domačini, ki so takrat nabijali žogo in trenirali ter igrali nogometne tekme, na pomoč pa so prihajali tudi nogometaši iz drugih krajev. Tekme so na začetku igrali v lastni opremi, pozneje pa v črno-belih dresih in pri čevljarju izdelanih nogometnih čevljih.

Pri prelistavanju *Novin slovenske krajine* – časopisa nedeljnika, ki je izhajal v letih 1914–1941, sem med drugim našel tudi nekaj podatkov o nogometu v Beltincih, ki dopolnjujejo že zbrane ugotovitve predhodnih avtorjev, nekatere dogodke pa tudi precizno konkretizirajo, zato te članke prilagam spodaj.

Leto 1931:

Iz priloženega vložka iz nedeljnika, z dne 2. avgusta 1931, izhaja, da so dijaki iz Beltincev, v nedeljo, 19. julija 1931 igrali nogometno tekmo v Lendavi z dijaki iz Lendave in bili poraženi; rezultat žal ni znan. Odigranje tekme navaja tudi brošura *100 let lendavskega nogometa* iz leta 2004, na str. 12, kjer pravi, da so leta 1931 dijaki Lendave zmagali proti dijakom iz Beltincev.

Nogometne tekme dijakov. Predzadnjo nedelo so v D. Lendavi igrali lendavski dijaki proti beltinskim. Zmagali so lendavski. — Preminočo nedelo se je vršila v Soboti tekma med sobočkimi i beltinskimi dijaki. Zmagali so Sobočanci. — Dnes dne 2. avgusta popoldnevi de v Beltincih tekma med beltinskimi i sobočkimi dijaki. — Za nogometne tekme kažejo dijaki precí zanimanja.

NO: 02081931

Na osnovi zgornjega dokumenta ugotavljam, da je 19. julij 1931 tisti datum, ko lahko govorimo o začetku organiziranega nogometa v Beltincih – torej smo letos praznovali 81-letnico delovanja, temu pa se pridružuje naslednji datum, 26. julij 1931, ko so dijaki iz Beltincev igrali nogometno tekmo z dijaki iz Murske Sobote in prav tako bili poraženi; žal rezultata tekme nisem uspel zaslediti.

Same organiziranosti nogometa se prav gotovo ne da primerjati z današnjo; moramo pa upoštevati takratne razmere, ko ni bilo osnovnih pogojev, da se je zbrala ekipa dijakov, potovala v Lendavo – verjetno s konjsko vprego, igrala domnevno z lastno opremo – torej velik vložek v organiziranost.

2. avgust 1931 je datum, ko naj bi

bila odigrana prva nogometna tekma v Beltincih; rezultat žal ni znan – torej ta datum pomeni začetek nogometnih tekem v Beltincih in to verjetno v parku. To igrišče prav gotovo ni imelo pogojev v smislu današnjih zahtev, je pa zadostilo tistim najnujnejšim pogojem za odigranje tekme. Sicer pa tudi drugi današnji nogometni centri takrat niso imeli urejenih igrišč: Črenšovci so igrali v županovem »ogradi« (NO: 17071932), SK Lendava si je delala igrišče ob »živinskem placu« šele leta 1935 (NO: 14041935), SK Mura je imela otvoritev igrišča 28. junija 1936 (NO: 24051936).

Leto 1932:

Za dijake Beltincev je bilo to leto precej nogometno obarvano. Odigrali so nogometne tekme: 17. julija 1932 v Črenšovcih proti dijakom iz Črenšovec – Polane, rezultat 5 : 2 za Beltince; 24. julija 1932 je bila začeta tekma med dijaki Beltincev in dijaki iz Črenšovec – Polana, ki pa je bila prekinjena; 31. julija 1932 je v Beltincih potekala tekma proti Muri II (rezultat tekme ni znan); 14. avgusta 1932 bi se morala odigrati tekma v Beltincih z D. Lendavo, pa gostov ni bilo, zato je bil rezultat po dogovoru 3 : 0 za Beltince. Sicer pa pogledajmo, kaj pišejo *Novine*:

— **Beltinci.** V nedelo 31. t. m. se bo odigrala nogometna tekma med beltinci i Muro II. ob pol 4 zadvečara.

NO: 31071932

— **Sport.** 21. t. m. bi se morala igrati nogometna tekma med dijaki Polana – Črenšovci proti dijakom Dolnja Lendava; toda ker so se zbili niso prišli na napovedano tekmo. Vsled česar je rezultat 0:3 za Polano – Črenšovci po dogovoru. Izgubila je tudi D. Lendava prejšnjo nedelo 0:3 za Beltince.

NO: 28081932

— **Sportna prireditel.** V nedeljo 17. julija priredijo črenšovski dijaki skupno s polanskimi nogometno tekmo proti beltinskimi i to v Črenšovcih v ogradi g. župana Povabljeni vsi dečki.

NO: 17071932

se pri njej, učenje je po celici.
Šport. V dijaški tekmi dnes teden
 v Črenšovcih so zmagali Beltinčarje proti
 Črenšovčarom z 6:2.

NO: 27071932

— **Črenšovci.** Črenšovski dijaki so s pomočjo polanskih dijakov napravili vanžno nogometno tekmo proti Beltincem 24. julija v Beltincih. Zavolo surovega nastopa domačij proti gostom, da so celo enega igralca obrsali, da je ne more več igrati, so gostje zapustili igrišče, videti, kak to nejk priateljska tekma. Nego jako surovo delo. Sodnik, ki bi moral domače igralce krotiti, jim je vse spregledal. Mi ščemo igrati lep nogomet, ne pa kake telovno poškodovati. V učitelji g. Neržima so dijaki lepo zahvalnjejo za trud, ki ga je v tej priliki pokazal. Rezultat igre v Črenšovcih je bil 5:2, ne pa 6:2, kak se je motoma javilo.

NO: 31071932

Iz zgornjih prispevkov lahko ugotovimo:

- da so nogometne tekme bile organizirane v času počitnic – torej v juliju in avgustu;
- da so dijaki Beltinec zabeležili tudi prve zmage in ne samo poraze;
- da so tekme bile na sorazmerno visokem organizacijskem nivoju, saj jih je v Beltincih vodil sodnik – učitelj

Albin Neržima iz Gančan (poročen z Marico Osterc – danes sin Marjan živi v Kamniku);

- da dijaki iz D. Lendave niso prišli na tekmo v Črenšovce in Beltince ter sta tekmi po dogovoru obveljali s 3 : 0 za domačine. To sicer vzbuja pomisleke; če so bile prijateljske tekme, kaj pomeni 3 : 0, ali pa je mogoče obstajal kak sistem tekmovalja, kjer je edino takrat smiselni tak rezultat, sicer pa je za prijateljsko tekmo brezpredmeten.

Leto 1933:

Beltinci. Nogometna tekma se je zvršila dne 23. aprila med SK Beltinci in SK „Panonija“ v Soboti z uspehom 4 : 1 v hasek prvomi. Domačini so pokazali lepo kombinacijsko (zdrženo) igro, vseskoz so bili v premoči.

NO: 30041933

V tem letu je bila dne 23. aprila 1933 v Beltincih odigrana nogometna tekma SK Beltinci in SK Panonija Murska Sobota, ki se je končala z zmago domačinov z rezultatom 4 : 1.

Tednik *Murska krajina*, z dne 7. januarja 1934, je na str. 3 med drugim

zapisal: »Športnemu življenju v Prekmurju je dala novi impulz ustanovitev športnega kluba Panonija, ki je poleg Mure edino regularno športno društvo v Prekmurju«. SK Panonija je v letu 1933 nastopala v ligi skupaj s SK Mura in je v jesenskem delu dosegla eno zmago in sedem porazov. SK Beltinci ni nastopal v tej ligi, zato verjetno tudi ni bil registriran in so si dijaki kar sami nadeli ime SK Beltinci – če bi se izkazalo, da je bil klub registriran, bi to pomenilo začetek delovanja nogometnega kluba Beltinci.

Zaključek:

Z zgornjimi podatki dopolnjujem ugotovitve, ki sta jih o začetkih nogometa v Beltincih že podala zgoraj navedena avtorja. Podatki njune ugotovitve samo dopolnjujejo in precizirajo, vodstvu današnjega kluba ali društva pa lahko služijo kot dokument za opredelitev začetka nogometa v Beltincih. Če sem vsaj malo pripomogel k temu, mi je v veselje.

V Beltincih, 19. julija 2012

Jožef Tomec

Kolesarski klub Tim Mlin Beltinci pripravil že 8. Beltinski kronometer

Kolesarski klub Tim Mlin Beltinci je v soboto, 23. junija, na 11,8 kilometrov dolgi progi Beltinci–Gornja Bistrica–Beltinci pripravil že 8. Beltinski kronometer. Leta 2010 je kronometer štel za državno prvenstvo in pokal Slovenije za amaterje z licencami. Tokrat je bil kronometer v klubske izvedbi. Najhitrejši je bil Drago Kisilak iz Beltinec, drugi je bil Boštjan Kouter in tretji Sebastjan Antolin.

Poseben poudarek pa je bil na t. i. mini kronometru – spretnostni vožnji za najmlajše kolesarje. Kolesarski klub Tim Mlin Beltinci sodeluje z Vrtcem Beltinci pri dejavnosti Športni živ-žav in pri projektu Pasavček (v sklopu projekta Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (SPV)), kjer se otrok

seznanja z varnim vedenjem v cestnem prometu, se nauči ravnanja in varno gibati v prometu ter tako pridobiva spretnosti vožnje s kolesom. Istočasno se je izvajalo kolesarjenje za športno značko

Zlati sonček. Mladi kolesarji so uživali v prelepem vremenu in domov odšli z medaljo.

Leon Mihalič

Najaktivnejši člani KK Tim Mlin Beltinci v akciji

Za vsako bolezen rožca raste, pravi Milan Gjorek, nabiralec zelišč

Upokojeni Milan Gjorek iz Beltincev je bil dolga leta zaposlen kot natakak v gostinskem podjetju Zvezda – Diana Murska Sobota. Pred časom, ko se je upokojil, je po naključju postal nabiralec zdravilnih zelišč, saj svoj prosti čas namenja lastnemu zdravju, zdravju družine, sorodnikov in znancev. Zdravnika je zamenjal z zdravilnimi zelišči in se med drugim seznanil s številno zdravstveno in drugo literaturo. V veliko pomoč so mu bili tudi nekateri domačini iz Beltincev, ki so mu svetovali, katere zdravilne rastline naj nabira.

Večji del zdravilnih zelišč Milan nabira ob reki Muri, po travnikih, gozdovih, in sicer tam, kjer se ne škropi s škropivi. Nekatero zdravilno rastlino pa tudi vzgaja in goji doma, na svojem vrtu. Pri zdravilnih zeliščih je zdravilna celotna rastlina: cvetovi, listi, steblo in korenine, ki jih Milan skozi leto skrbno nabira, veliko pa mu pri tem pomaga tudi žena Cvetka.

Gre za zdravilna zelišča, kot so denimo kamilica, kopriva, melisa, preslica, žajbelj, ognjič, bezeg, gabes, rožmarin, borovi vršički, ameriški slamnik, hermelika, lipa, bezeg, regrat, glog, šipek, vinska rutica, rožmarin, timijan, bazilika. Vsa ta zelišča, ki imajo zdravilno moč, okus in vonj, zdravijo večji del bolezni. Ko Milan ta zelišča nabere, jih posuši v senci, nato pa jih shrani v razne posode in platnene vrečke, saj

zelišča ne smejo biti izpostavljena svetlobi, hraniti pa jih je potrebno tudi v suhem prostoru. Zbiralec Milan iz njih pripravlja razne čaje, tinkture, mazila in razne napitke.

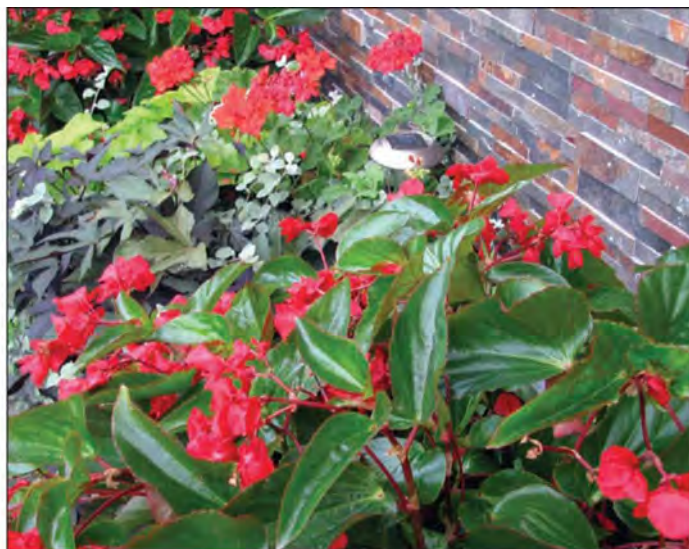
Milan nam je zaupal, da se skoraj za vsako bolezen najde zdravilna rastlina. Tudi sam je večkrat bolan in večino bolezni odpravi s svojimi doma pripravljenimi zdravilnimi zelišči. Večina teh odpravlja revmatske bolezni, povišan krvni pritisk in krepi imunski sistem. Uporabljajo se tudi za odvajanje vode in blata pri človeku, ki ima te težave, za

želodčne težave, pike žuželk in razne bolečine (npr. boleč zob), tudi otekline. Večji del ostankov od zdravilnih zelišč družina Gjorek nato potrosi po domačem vrtu, saj potem tam ni mrčesa, ki bi uničeval zelenjavo. Milan se je tudi odločil, da bo doma za svoje potrebe prideloval jabolčni kis, saj je tak iz domačih jabolk starih sort zelo zdravilen proti zaprtju oz. za odvajanje, družina pa domači kis uporablja tudi v prehrani.

J. Ž.

Milan Gjorek je postal po naključju zbiralec zdravilnih zelišč

Podoba

Dan je bil dober.
Rdeča potonika cveti v prsih.
Gnezdo v gmajni čaka.
Bujni listi vse naokrog
drhtijo, šepetajo.

Janez Maroša

Oddaljuje se

Dolgčas mi je za oblakom,
ki se oddaljuje ...
Je oblak?
Je prijatelj?
Je življenje?
Ne vem ...
Dolgčas mi je za vsem,
kar se oddaljuje.

Janez Maroša

Opoldanska

V cerkvi
zvoni poldan ...
Vroč dan,
na dvoje razklan,
visi čez polje,
kot bi obstal čas.
Dremaje sanja žito ...
Na nebo,
modro in umito,
se je zavihtelo sonce,
da se neskončnosti dotika.

Janez Maroša

Ljubim se

(Alenka Rebula)

(<http://www.alenkarebula.com/alenkadrupal/taxonomy/term/26?page=1>)

Ne čakajmo, drage ženske, da bomo ljubljene in potolažene. Obrnimo se nase z nežnimi besedami, da bomo na varnem najprej v lastnem srcu. Iz te topline klije moč, s katero se bomo lahko približale drugim, s katero bomo povedale, česar si želimo, in tisto tudi prej ali slej dobile. Samo ljubezen v prvi vrsti do sebe priključuje ljubezen do drugih.

Torej, kaj si lahko povemo, ko se v tišini umaknemo vase, da bi našle zavetje v sebi? Kako govori večna ljubezen v nas za nas:

- Ti si vedno prva zame. Karkoli naj se dogaja, najprej se ukvarjam s teboj.
- Vse, kar mi poveš, me iskreno zanima. Nič se mi ne zdi odveč, neumno, otročje ali neplemenito, ker je resnično in zato vsega spoštovanja vredno.
- Zate naredim vse, kar morem.
- Povej, kaj si želiš iz vsega srca, da ti pomagam to doseči in da ti pokažem pot.
- Vedno te zagovarjam, da je vsaj nekdo vedno na tvoji strani. Brez tega ne moreš, vsaka kritika ti pomaga le, če te opozarjam na vse, kar je tvoja pravica. Zmeraj imaš v nečem prav in jaz

skrbim, da to vidiš.

- Nikoli te ne kritiziram. Če me vprašaš za mnenje, ti povem, kaj se mi zdi boljše zate.
- Kadar si škodiš in se onesrečuješ, te potolažim in sprejem v varstvo, da lahko začneš na novo.
- Skrbim, da ne trpiš zaman ali čez svojo mero.
- Vse tvoje načrte, s katerimi iščeš samouresničenje, podpiram na vse možne načine in v največji meri.
- Pomagam ti, da si odpustiš za nazaj in sproti.
- Pomagam ti, da se rešuješ zamere in sovražnih misli, da odpustiš in da se osvobajaš krivde in skrbi. Odkrivam ti svetost življenja brez bremen.
- Nikoli te ne zapuščam, tebe in tvoje življenje varujem noč in dan.
- Vate verjamem neizmerno in neizčrpno, ker si bitje, ki se lahko razvija do konca in v vse smeri.
- Ko pokličeš, sem ob tebi s tem, kar iščeš, čeprav ne veš, kaj hočeš. S teboj počakam, dokler ne dojameš, kaj ti ponujam.
- Najraje govorim s teboj, najbližja si mi in najljubša. Tvoja družba je moja največja sreča.
- V tebi živim in ustvarjam svet, ki ga ljubiš.
- Te afirmacije naj vam pomagajo, da

boste imeli radi sebe, saj je eden od najpomembnejših odnosov, ki ga sklenemo v svojem življenju, prav odnos s samim seboj. Oscar Wilde je nekoč rekel: »Ljubiti samega sebe je začetek dosmrtna romance!« Ljubezen do sebe je torej pot do sreče; kajti če se ne maramo, ne moremo imeti radi drugih in življenja nasploh.

»Objemite se z brezpogojno ljubeznijo!«

Lilijana Žižek

Zlato šolsko srečanje! S svojimi sošolci sem se srečala po petdesetih letih

Bila je deževna sobota, 9. junija 2012. Kljub temu je bilo moje srce veselo in um radoveden, ko me je soseda Micka peljala proti Murski Soboti, v Zvezdo, na praznovanje zlatega jubileja maturantov Gimnazije Murska Sobota. Nekaterih nisem videla vse od našega zaključnega izpita pred petdesetimi leti. Jih bom prepoznala? Bodo oni mene?

Oblečena sem bila v pisano obleko iz indijske svile. V njej sem se počutila udobno, zadovoljna tudi s svojo pričesko in lasmi, pobarvanimi s kano. »Obleka dela človeka«, sem nekje prebrala. Dejansko se moramo odeti v tisto, kar nam da dober občutek o sebi.

Ob vstopu v hotel sem zagledala skupino svečano oblečenih dam in gospodov, ki so se pomikali proti stopnicam. Vedela sem, da so to moji nekdanji sošolci in tudi oni so me zagledali, se takoj ustavili, nekateri objeli, drugi začeli spraševati: »Kdo je to?!« Precej časa smo torej uporabili za pozdravljanje in predstavljanje ob srkanju šampanjca, smejanju, šaljenju in radovanju. Res, kako zelo je čas spremenil zunanost nekaterih, medtem ko so bili obrazi drugih prepoznavni! Naše telo se običajno širi hitreje kot naši možgani, hahaha! Sama sem, tako je bilo videti, mnoge presenetila s svojo zunanostjo, saj sem bila živela kar nekaj desetletij v tujini. Petdeset let je pol stoletja – recite, če more kaj ostati nespremenjenega po tolikih letih! Od 36-ih dijakov, ki smo skupaj opravljali maturo, nas je bilo prisotnih kar 23; 7 jih je umrlo, ostali niso odgovorili na povabilo.

Želim se pohvaliti, da smo bile iz takratnega zgolj enega razreda gimnazijcev oz. maturantov iz celega Pomurja kar štiri iz beltinske občine: Marija Sraka, Olga Vohar, Marija Gjerek in Marija Sreš.

Spontano smo posedli za mizo, ki se je šibila pod mesnimi in vegetarijanskimi narezki, ki so bili obloženi s

siri vseh vrst in okrašeni z zelenjavo in sadeži. Izvrstno! In tudi vina so bila tukaj, lokalna radgonska in iz Lendavskih goric! In še sokovi, voda in mehurčasta radenska slatina so delali družbo jedachi.

Naši jeziki so se še bolj razvezali in začeli smo se pogovarjati; delili smo dogodke in spomine ter jih praznovali. Potem se je naš razgovor razširil na našo razredničarko Ljubico, ki je tokrat nismo povabili na praznovanje. Med gimnazijskimi leti je bila prijateljica skoraj vsakega izmed nas, a sedaj se je to prijateljstvo skisalo in dobilo grenak priokus.

A to je tisto, kar nam življenje stori: odvisno od naših osebnih izbir nas lahko spremeni v boljše ali slabše osebe. Izberem tisto, kar hočem postati in nazadnje prav to postanem! In še ena misel se mi je utrnila: življenje nam je dano tudi zato, da spremenimo podedovane vzorce obnašanja v boljše oz. da iztrošimo svojo »karmo«. Več ali manj smo bili vsi uspešni v svojem poklicu oz. delu kot tudi v osebnem življenju in v tem trenutku kot upokojenci skrbimo za svoje zdravje ter se veselimo s svojimi hobiji, da bi ostali mladostni; nekateri pa se tudi igrajo s svojimi vnuki. Življenje je lepo!

Vsakemu sošolcu sem hotela podariti izvod svoje knjige, a so jo vsi plačali. In med pogovori sem tudi slišala, kakšno mnenje imajo o meni sami: »Marija, tvoj poklic te je naredil srečno, izpolnjeno in svobodno osebo«. Res je, saj – ko sem odhajala iz gimnazije in tudi mnogo let pozneje – biti misijonarka za mojo generacijo ni bila vrednota, nanjo se je raje gledalo kot na neke vrste »posebnost«, ki je niso odobraval. Bil je čas Tita in komunistične Jugoslavije. Sedaj so drugačni časi in priznanje mojih sošolcev je bilo jasno ter bilo mi je všeč.

Čas je zbežal, pogovor je bil sijaen. Tu in tam smo se sprehodili proti svežemu zraku, na balkon. Prav s tega

balkona hotela Zvezda, je bilo 29. maja 1919, ob 11.30 Prekmurje razglašeno za »Mursko republiko«, ki je temeljila na idejah enakopravnosti, demokracije in razdelitve zemlje vaščanom po vzoru tedanjega revolucionarnega vrenja v svetu. Žal je obstala le 9 dni, saj so jo 9. junija 1919 zatrle enote madžarske Rdeče armade in bila je priključena k novoustanovljeni Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Nisem mogla, da tega ne bi omenila svojim prijateljem, ko smo stali na balkonu, 93 let pozneje. Zdaj bolj enaki, svobodnejši in zrelejši. Ta kraj, hotel Zvezdo, smo za praznovanje tega zlatega jubileja izbrali zato, ker smo ob zaključku gimnazije prav tukaj imeli svoj maturantski ples. Danes nismo plesali, ker je bil ves čas uokvirjen v pogovor, govorjenje in poslušanje; veselili in radovali smo se medsebojnega druženja. Oh, Krešo, Frida, Štefka, Ciril, Jana, Slavica, Franc, Pavla, Marija, Rozika, Jožek, Branko, Jože, Štefan, Alojz, Viktor, Mariška, Štefan, Marija, Julka, Feri in Mariška ... kako čudovito se je bilo po tolikih letih srečati s teboj!

Petdeset let je mnogo let lepega življenja. Hvala, moje sošolke in sošolci. Hvala, moj Bog, da si nas skozi tako dolgo časovno obdobje vseskozi čuval. Zlati čas! Zlata doba!

Kol'kor kapljic, tol'ko let ... Živijo, oj živijo, oj živijo na svet!

Lepo je živeti!

Marija Sreš

Po petdesetih letih ponovno skupaj

Ogrski kralj – (sveti) Ladislav (1040– 1095)

Ljudje prisostvujejo cerkvenim obredom v božjem hramu iz lastnega, notranjega prepričanja. Marsikdo najde navdih novih moči za premagovanje osebnih in drugih težav ter skrbi, ki jih v vsakdanjem življenju ne manjka. Poraja se upanje, tolažba – tudi odpuščanje.

Med potekom cerkvenega obreda prisotni poslušajo, molijo – pa tudi motrijo in z očmi opazujejo notranjost božjega hrama. Pogledi se sprehajajo po stenskih poslikavah, umetniških slikah nabožne vsebine, kipih – skratka po vsem prisotnem v tem prostoru, kar je človek ustvaril za vsebinsko in duhovno obogatitev farne cerkve in njenih faranov.

V današnjem, modernem času se je odnos verujočih ljudi po vsem svetu spremenil napram cerkvenim normam, ki so bile v preteklosti precej drugačne od današnjih. Zelo sta se spremenila vsebina in obseg intelektualne širine verujočih in neverujočih ljudi.

V preteklih obdobjih se je notranjost cerkve prav gotovo lažje umetniško obogatila z deli priznanih umetnikov, pa tudi z gradovi in kasneje še muzeji – da omenim samo nekatere objekte, polne duhovnega in intelektualnega znanja. Kljub kriznim časom po vsem svetu opažamo, da so prav turisti pogosti in redni obiskovalci prej omenjenih »destinacij«. V teh objektih imajo zgodovinsko preteklost »na dlani«.

Tudi v beltinski občini imamo turistom kaj pokazati, dopolnjevati je potrebno le vsebino – in brez denarja danes več ne gre. Naša, beltinska župnijska (zidana) cerkev je posvečena ogrskemu kralju sv. Ladislavu.

Ne bo odveč, če omenim, da ima poimenovanje beltinske cerkve po ogrskem kralju svojo težo v cerkvenem in političnem vzroku. Morda v podkrepitev prejšnjega stavka: v današnji Republiki Sloveniji je patron sv. Ladislav samo v Beltincih! Zelo zanimivo bi bilo odkritje, kdo, kdaj in kje je sklenil poimenovanje za cerkev v Beltincih.

O takšnih pomembnih sklepih je prav gotovo odločala izbrana skupina družbene hierarhije – cerkveni dostojanstveniki, grofje iz predlagane župnije, domači duhovnik in verjetno še kdo. Od omenjenih vprašanj pa vemo, da je ob poimenovanju beltinske cerkve ta spadala pod Zagrebško nadškofijo, ki jo je ustanovil prav ogrski kralj Ladislav.

(V nadaljevanju sestavka o ogrskem kralju, sv. Ladislavu, je posnetek kralja pri zajemanju vode iz »pečine«. Vir: Kalendar Srca Jezusovega, 1908, str. 38.)

Sv. Ladislav kralj jo dal vodo vreti iz pečine.

Prav zaradi »starostne« zanimivosti nameravam v nadaljevanju več vsebine nameniti nastanku in razvojni poti beltinskih kapel(ic), lesenih cerkva ter končno omeniti sedanjo farno cerkev sv. Ladislava.

Za začetek nekaj osnovnih podatkov o ogrskem kralju Ladislavu, ki je že nekaj stoletij »patron« naše župnijske cerkve. Ladislav – ogrski kralj – je bil rojen okrog leta 1040 na Madžarskem, umrl pa leta 1095 na Slovaškem. Bil je sin ogrskega kralja Bela I. in kneginje Sventene (Riske), ki je bila hči poljskega kralja. Po smrti Ladislavovega brata, ogrskega kralja Gejza, je leta 1077 Ladislav zasedel kraljevski prestol. Bil je trdnega krščanskega prepričanja, zvest papežu in cerkvi. Kralj Ladislav je želel sodelovati v I. križarski vojni, vendar mu je bolezen aktivno sodelovanje preprečila. Okrog leta 1094 je ustanovil Zagrebško škofijo, s sedežem na Kaptolu. Leta 1092 je kralj Ladislav v Oradeji (Romunija) dal zgraditi stolnico, kjer je tudi pokopan (1095). Leta 1192 ga je papež Celestin III. razglasil za svetnika.

Cerkev sv. Ladislava je v Beltincih in v Sloveniji edina farna cerkev, posvečena temu svetniku. Velika oltarna slika je nameščena nad glavnim oltarjem, kjer je beltinski cerkveni patron prikazan kot kralj v viteški opravi na konju. (Posnetek slike v nadaljevanju, foto: avtorjev arhiv.)

Oltarna slika sv. Ladislava ima v desnem spodnjem kotu zapis: Posuit: Matthias Schiffer, Anno 1798. Renovatum: 1900 (vir: Zapiski. Beltinci, župna cerkev sv. Ladislava. Dr. Stele. Zap. V., 1920, str. 38–42. Dr. Mesesnel. Zap. II, 1939, 54–55; Narodna galerija, Ljubljana).

Po novi oltarni sliki sv. Ladislava (1798) v farni cerkvi, so v Radgoni (Radkersburgu) v letih 1798–1799 izdelali nov baročni oltar, ki je obogatil prezbitერი. Oltar je služil svojemu namenu do 70-ih let prejšnjega stoletja. (Izgled glavnega oltarja iz omenjenega obdobja v nadaljevanju prispevka.)

V Beltincih je bil v tistem času župnik Adam Ivanoczy (1789–1824), zemljiški gospodarji beltinskega gospodstva pa

rodbina Csaky. Člani Csakyjeve rodbine so nosili največje breme pri izgradnji beltinske zidane cerkve.

V svoji zadnji oporoki je general Ladislav Ebergenyi (1656–1724) zadolžil svoje dediče v Beltincih, da v čast sv. Ladislava iz kamnja zgradijo cerkev. Ladislavova hčerka Ilo-na (Helena) se je poročila z grofom Georgom Csakyjem. S tem dejanjem se je Ebergenyjeva želja iz oporoke uresničila.

Leta 1742 je bila zgrajena cerkev v Beltincih, ki ni bila tako velika, kot jo poznamo danes. Leta 1760 je z delom pričela samostojna, novoustanovljena župnija Beltinci, ki je do tega leta bila v Turniški pražupniji.

Skoraj 60 let je bilo potrebnih (1742–1798/99), da je beltinska cerkev sv. Ladislava in predvsem slika njenega patrona dobila v sklopu novega oltarja, ki so ga izdelali v Radgoni (Radkersburgu), vsebinsko in estetsko ustreznost v prezbitერი. (Posnetek iz leta 1938 prikazuje bogato poživitev v prostoru. Vir fotografije: Ivan Zadavec).

Po 2. svetovni vojni je bila v beltinski cerkvi leta 1958 opravljena temeljita prenova, predvsem v prezbitერი. Obok, ki loči prezbitერი in ostali del cerkve, je bil zožen – samo vrh-nji del oboka je ostal v prvotni obliki. Na vrhu oboka sta bili napisani letnici: 1742–1958. (Foto: Boštjan Rous.)

Okrog leta 1963 je bil izgled glavnega oltarja takšen, kot je prikazan na sliki. (Vir: Anton Horvat, župnik v Dokležovju.)

Dne 25. junija 1972 je mariborski pomožni škof, dr. V. Grmič, v beltinski farni cerkvi sv. Ladislava posvetil nov daritveni oltar, izdelan po načrtih arhitekta T. Bitenca iz Ljubljane. Oltar je izdelalo Kamnoseštvo Erjavec iz Beltincev. S to posvetitvijo je bila notranjost župnijske cerkve dokončana. Ureditvena dela so trajala vse od leta 1958. (Posnetek daritvenega oltarja; vir: avtorjev arhiv.)

V začetku meseca aprila 2004 so v prezbiteriju vgradili novi mozaični okni – delo akademske slikarke Veselke Šorli - Puc (vir: avtorjev arhiv).

S prikazom mozaičnega okna sem želel bralcem – in obiskovalcem beltinskega božjega hrama – predstaviti samo nekatere aktivnosti od razglasitve ogrskega kralja Ladislava za svetnika (1198?) in kasnejšega patrona beltinske cerkve. Za duhovno in vsebinsko rast naše cerkve je bilo pomembnih kar nekaj posameznikov (župnikov in grofov), ki so s svojim delom – in »donatorstvom« – uveljavljali cerkev sv. Ladislava v širšem prostoru. V glavnem je opisana vsebinska obogatitev notranjosti cerkve, kjer nad vhodom v cerkev – na koru – izstopajo nove mehanske orgle, blagoslovljene 24. novembra 1996. Škoda, da ni več Ivanoczyjevega glavnega oltarja iz leta 1799 – in današnjega pogleda sv. Ladislava na mogočne nove orgle. Ogromno se je naredilo na cerkvi kot objektu, nov je župnijski dom, streha, Dom Janka Škrabana ...

Mnogo zanimivih podatkov o nastankih, izgledih in življenju kapel(ic) in manjših cerkva najdemo v vizitacijskih zapisnikih. Vizitacija pomeni uradno škofovo nadziranje župnij. Tokrat bi omenil samo vizitacijo iz leta 1660, ki je redkeje objavljena. Ostale so večinoma opisane v različnih letnikih Stopinj.

Dne 5. februarja 1660 je bila prva vizitacija kapele sv. Ladislava, ki je imela porušeno zidovje, streho in se je dotikala gradu v parku. Kapela je bila namenjena izključno za potrebe članov grofovske družine. Imeli so tudi svojega duhovnika (nekaj podobnega poznamo iz zgodovine o vlogi domačih učiteljev na gradovih). Grajska kapela je imela stolpič z zvonom. Oltar je bil zidan, z raztrgano sliko. Krajanje niso imeli vstopa v grajsko kapelo, ki je bila samostojna in podrejena samo grajski gospodi in njihovim sorodnikom (vir: Gregor Škafar: Župnija Turnišče v šestdesetih letih 17. stoletja. Diplomsko delo, maj 2010.).

Peter Šraj

Potovanje v Pariz

Pravijo, da je Pariz najbolj romantično mesto na svetu. Vsako leto tja dre na tisoče zaljubljenecv, prav tako pa tudi milijoni drugih turistov, ki se želijo sprehoditi po Elizejskih poljanah, zadovoljiti gurmane v sebi ob pokušanju vrhunskih kulinarčnih specialitet francoskih chefov, se povzpeti na Eifflov stolp ali preprosto doživeti utrip prestižnega mesta. Tudi sama sem se odločila preveriti tezo o Parizu kot mestu ljubezni in mestu luči, zato sem se 25. junija 2012 z romarsko skupino iz Trstenika odpravila na potovanje po vzhodni in osrednji Franciji, ki mi je pokazalo neverjetna mesta, katedrale in 1000-letno zgodovino Francije.

16-urna vožnja z avtobusom nas je vodila preko Avstrije in Nemčije, pozno popoldne pa se je pred nami končno začel kazati obris Strasbourga. Prestolnica pokrajine Alzacija je najbolj znana po Evropskem parlamentu in slikovitem starinskem predelu mesta Le Petite France. Je pa tudi eno izmed šestih mest v državi, ki se lahko pohvali s katedralo Gospe naše – Notre Dame. Tam namreč velja rek, da če cerkev resnično kaj pomeni, nosi ime Notre Dame. Takoj ko se je ta prikazala na obzorju, je postalo jasno, zakaj takšno ime, saj gre za resnično ogromno cerkev. Tako kot druge tovrstne katedrale je bila postavljena že v gotskem obdobju, natančneje v 13. stoletju. O tem pričajo številni šilasti loki, višina, še najbolj pa izstopa orjaška rozeta nad vhodom. Bogato okrašeno notranjost so razkrili žarki, ki so prodirali skozi številna okna in tako ustvarjali igro svetlobe. V južnem delu cerkve se nahaja tudi 18-metrška astronomska ura, ki je bila postavljena leta 1843, vendar pa nikakor ni prva, saj je bila ta v katedrali že leta 1352 in je bila znana kot »Ura treh kraljev«. V 16. stoletju jo je nadomestila druga ura, sedanja pa je tretja. A najlepše so se mi v Strasbourgu zdele čudovite baročne hiše, zaradi katerih sem se počutila, kot da bi se znašla sredi srednjeveške uličice iz risanke. Morda se sliši pretirano, a ni človeka, ki ga ta »resnična pravljica« ne bi navdih-

nila. Ogledali smo si tudi mestno hišo, ker pa gre ravno za Strasbourg, je bilo nujno tudi fotografiranje pred Evropskim parlamentom. Zgradba je skoraj v celoti iz stekla in ima okrogel tloris. Svojo dvojnico ima v Bruslju, a skupščina pogosteje zaseda v Franciji. O arhitekturni skulpturi krožijo številne teorije zarote; najbolj znana pravi, da je zgrajena v obliki Babilonskega stolpa, po katerem so se ljudje želeli povzpeti do Boga. Ta je pomešal jezike, da se niso več razumeli in vse skupaj je splavalo po vodi. A ostanimo pri preverjenih dejstvih, ki zagotavljajo, da je Strasbourg čudovito mesto, polno mostov preko reke Ren in se ga nedvomno splača obiskati.

Naslednji dan smo se odpravili na ameriško pokopališče v mestecu Saint Avold. Več kot 10.000 belih križev opominja obiskovalce na krutost 2. svetovne vojne. Čisto vsi grobovi stojijo v ravni vrsti, ne glede na to, v katero stran pogledaš; naravnost, na stran ali diagonalno. Vsi so pravilnih geometrijskih oblik; celo kapela, ki se dviga nad grobovi, je kvadratna. Naša naslednja postaja je bila slovenska katoliška kapela v mestu Merlebach, kjer mašuje slovenski duhovnik, g. Jože Kamin. Povedal nam je, da so kapelo v celoti postavili slovenski rudarji, ki so zapustili domovino in odšli s trebuhom za kruhom. Sicer je majhna, a polna čudovitih mozaikov, kjer prav vsak kamen pripoveduje svojo zgodbo. Duhovnik je bil ob pogledu na skupino sonarodnjakov vidno ganjen in ni bilo moč spregledati otožnosti v njegovih očeh, ko smo se odpravili proti Remsu. Obiskovalca najprej pritegnejo pisane cvetlice, ki krasijo vsak rondo, vsako ulično svetilko, okensko polico in skoraj vsak rob ceste. Tudi Reims se lahko pohvali s cerkvijo Notre Dame, ki je glavna atrakcija mestnega turizma. Samo mesto pa se ne nahaja več v Alzaciji, pač pa v pokrajini Champagne, ki je edina pokrajina na svetu, kjer pridelujejo pravi šampanjec. Povsod drugod namreč to ime nosi peneče vino. V Emparnayju smo si ogledali tudi šampanjsko klet Mercier, ki že 174 let proizvaja šampanjce vr-

hunske kvalitete. Ves postopek se začne 30 metrov globoko pod zemljo, kjer 18 km dolgi rovi, stalna temperatura in tlak ter leta staranja naredijo svoje. Po delu teh rogov smo se peljali z vlakcem, ki je namenjen vodenim skupinam. Vodnica nam je povedala vse o zgodovini družine Mercier in opojni pijači, katere cene lahko poskočijo v višave. Kasnejša degustacija pa je razkrila, zakaj je temu tako.

Sreda je bil dan, ko smo se končno odpravili v Pariz. Ob 12 milijonih prebivalcev, ki jih šteje mesto z okolico, se je nemogoče izogniti gneči, še posebej na cesti. Več kot dve uri smo potrebovali, da smo se po pariški štiripasovnici pripeljali v mesto, a naš cilj je bil najvišja točka Pariza, takoj za Eifflovim stolpom, seveda. Grič Montmartre krasi čudovita bela bazilika Srca Jezusovega – Sacre Coeur, do katere smo se povzpeli po stopnicah, ob pogledu nanjo pa onemeli. Notranjost impresionira še bolj kot zunanost, zaradi maše, ki je sledila v podcerkvi, pa so našo skupino spustili tudi tja. Obenem pa ta kraj predstavlja tudi kripto, kjer je večni mir našel marsikateri duhovnik in svetnik. V neposredni bližini cerkve se nahaja tudi Trg slikarjev, ki se tako imenuje prav zaradi dejstva, da je poln slikarjev, ki si vsi po vrsti želijo v sliko za vedno ujeti trenutek. Kaj na svetu je torej lepšega, kot opazovati te umetnike in srkati skodelico črne kave v pariškem bistroju? Seveda ne moreš iti v Pariz in spregledati Napoleovega Slavoloka zmage. 50 metrov visok spomenik naznanja začetek 2 km dolgih Elizejskih poljan, ki se začenjajo s trgom Place de Charles de Gaulle in končajo s trgom Place de la Concorde, sredi katerega se 23 metrov visoko nad pariškimi ulicami dviga granitni egipčanski obelisk Ramzesa II. Arc de Triomphe de l'Étoile ali Slavolok zmage je dal postaviti cesar Napoleon Bonaparte v čast francoski zmagi v bitki pri Austerlitzu. Avenue des Champs-Élysées pa je nedvomno najbolj znana avenija v Parizu in verjetno ena izmed najprestižnejših na svetu. Tam so dom naše znamke iz sveta mode, avtomobilizma in drugih

industrij, katerih ime v svetu kaj velja. Jaz pa sem svoje našla v restavraciji, kjer bi brez angleškega prevoda verjetno ostala lačna. Crêpe garnit au poulet, champignons et fromagemeni mi je povedalo ravno toliko kot palačinke s piščančjim mesom, šampinjoni in sirom Francozu, ki razume vsega skupaj okoli deset slovenskih besed. Kakorkoli, palačinke so bile odlične, natakarkar z baretko pa francosko šarmanten. Še kratek sprehod po aveniji, obhod obeliska ter ogled panteona in sonce je začelo izginjati iz obzorja.

Ena izmed največjih francoskih znamenitosti je tudi Versailles, natančneje baročni дворец, ki ga je dal postaviti prvi absolutistični kralj, Ludvik XIV. Znan po svoji prevzetnosti in samovšečnosti je palačo zgradil v geometričnem središču mesta, pri tem pa ga stavbe, ki jih je moral podreti, niso obremenjevale. Svojo izjavo: »Ko vstane kralj, vstane Sonce,« je podkrepil tako, da je svojo spalnico umestil v sredino palače. Verjetno je to razlog, zakaj so ga klicali Sončni kralj. Nič kaj sončno pa ni bilo življenje pod njegovo vladavino, saj je ljudstvo potisnil v lakoto in revščino, sam pa živel v prestižu, obrisi katerega danes odsevajo trumam turistov, ki občudujejo odmeve zgodovine. No, priznati je treba, da je imel okus, saj je to najveličastnejša palača, kar sem jih videla, k njeni mogočnosti in izpopolnjenosti pa še prispevajo hektarji natančno urejenih vrtov, ki se razprostirajo okoli dvorca. Kraljevsko okrašene in steklene sobane, ogromni vodnjaki in fontane, stenske tapiserije – se je čemu takšemu dandanes sploh mogoče približati? Doseči, ali pa celo preseči? Cela Steklена dvorana je v steklu, odsevi luči, ki jih dajejo orjaški stekleni lestenci, pa se odbijajo in razsvetljujejo sleherni delček prostora. Za pobeg pred vsem bliščem in nedosegljivim razkošjem je Luksemburški park prava izbira. Tja se odpravijo meščani, ko nenehna gneča in nemir postaneta nevzdržna ter si okoli sebe zaželijo visoka drevesa namesto zgradb. Povsod v parku so stoli, ki jih lahko ljudje premikajo po mili volji, da se čim bolj udobno namestijo, bodisi v senci ali na soncu. Sedla sem na klopec

in opazovala otroke, ki so pri veliki fontani lizali sladoled. Odločila sem se, da ga poiščem tudi sama in kaj hitro ugotovila, da so štirje evri prava malenkost za kepico sladoleda v Parizu.

Del dneva, ki je bil pred nami, smo izkoristili še za fotografiranje pred Mestno hišo, nato pa smo se podali na panoramski ogled mesta, ki je razkril lepote ene najlepših evropskih prestolnic. Reka Sena odseva obličja vrb, ki ji zvesto sledijo, levi breg pa ponuja sanjska stanovanja s čudovitim razgledom. Sredi Sene se nahajata dva otoka, na enem pa se bohoti tudi znamenita Notre Dame de Paris, kamor je leta 1831 Victor Hugo postavil grbavca Quasimoda za zvonarja. Seveda le v romanu Notre-damski zvonar, pa vendarle je to danes ena izmed najbolj znanih zgodb, kjer je ta katedrala umeščena v središče dogajanja. Da bi po prvotnih načrtih morala biti prednja stolpa višja, pa ni le zgodba, pač pa dejstvo, a konstrukcija teže ne bi prenesla, zato vse do danes, in verjetno za vedno, ostaja nedokončana. Turiste zaradi tega le še bolj privlači, zanimiva pa je tudi točka nič, ki se nahaja pred cerkvijo. Prave mojstrovine razkrije šele notranjost cerkve in ob pogledu na zaključeno celoto se porodi vprašanje, ali je človek dandanes sposoben graditi le še nebotičnike in nakupovalna središča.

Čeprav je Pariz na nek način umetniško mesto, pa so sami vrhunci umetnosti prav gotovo varno shranjeni za debeli zidovi mogočnega Louvra. Muzej v resnici ni steklena piramida; pod njo se skriva le recepcija. Stalna razstava se nahaja v mogočnem dvorcu, skupno dolgem skoraj kilometer, razstava pa vključuje umetnine od začetka prazgodovine ter po treh ločenih predelkih vodi obiskovalce skozi antiko, srednjeveško in sodobno umetnost, kar pomeni tisočletja zgodovine, skozi katero se je mogoče sprehoditi. Vse poti pa vodijo k Da Vincijevi Mona Lizi in njenemu famoznemu nasmešku, ki pa me ni prav posebej očaral. Okoli slike, ki je glavna atrakcija muzeja, je vedno množica turistov, ki se želijo fotografirati ob njej, čeprav je od njih oddaljena več metrov in ločena

z ograjo, preko katere je prehod strogo prepovedan.

Ima celo svojo steno, visi pa za debelim neprebojnim steklom. A zdi se, da to ženske na sliki sploh ne gane, saj se še naprej preprosto smehlja. Louvre je zares ogromen in da bi si vse ogledala, bi potrebovala več dni, zato sem se odpravila do Miloške Venere, se na hitro podala na umetnostno potovanje po antiki, preskočila na renesanso, svoj mir pa našla šele pri impresionistih in sodobni umetnosti. Časa je bilo kot vedno premalo, zato sem se odpovedala obisku vseh trgovin, kavarn in restavracij, ki vabijo k vstopu, ampak sem se s skupino odpravila na podzemno železnico, brez katere bi bilo življenje marsikaterega Parižana zelo oteženo. Je namreč najhitrejši način potovanja po mestu, saj na Metroju, kot se imenuje, ni zastojev, česar pa ne moremo trditi za cestni promet. Izstopili smo na zadnji postaji, La Defence. To je moderni del mesta, z visokimi nebotičniki in steklenimi zgradbami, kjer ni prostora za zgodovino. Lačna sem v restavraciji naročila zrezek s pirejem in zelenjavo. Kosilo je bilo zelo okusno, zrezek pa seveda pečen po francosko (beri: na pol surov). Ker so se sončni žarki odbijali od tal in ustvarjali peklenško vročino, sem se osvežila z vodo, malo manj osvežilen pa je bil račun, ki sem ga dobila na mizo. A to je pač Pariz in ker je bil zadnji dan, smo se hitro vrnili na podzemno in se podali na Rue de Bac, kjer smo si ogledali cerkev usmiljenih sester. Tam počiva Katarine Labouré, svetnica, ki se ji je prikazala Marija in ji naročila, naj izdela svetinjico. Kopijo te sem si priskrbel tudi sama, še prej pa fotografirala trupla Katarine in dveh drugih svetnikov, ki so popolnoma ohranjena in le blažen mir na obrazu teh ljudi priča o tem, da so v resnici mrtvi. Ob tej priložnosti sem se tudi sprehodila po Rue de Bac, znani uličici, kjer vabijo prijazne ulične pekarnice, ki ponujajo znamenite dobrote, kot so croissant, baguette, višek francoskih dobrot pa so zame macarons. Majhne pisane slaščice, ki so preproste za jesti, a izjemno težavne za narediti. Baje večina bije dolge bitke v kuhinji in v desetih poskusih morda

uspe eden. Če želite poskusiti – vso srečo! No, prave bitke pa so leta nazaj bili vojaki v vojni in v muzeju Invalidi smo si lahko ogledali celotno francosko vojaško zgodovino; od viteških oklepov do raket iz 2. svetovne vojne. Ena soba je posvečena tudi znamenitemu francoskemu generalu, Charlesu de Gaullu, a množico najbolj privlači del z grobnicami znanih francoskih generalov. V samem središču je grobnica najbolj razvpitega in na koncu tudi najbolj osovraženega izmed njih – Napoleona Bonaparta. Korzičan se je leta 1804 razglasil za cesarja Francozov in ustvaril Prvo francosko cesarstvo, ki je z bitko pri Waterlooju leta 1815 tudi propadlo. Besni Francozi so svojega vladarja izgnali na otok Svete Helene in po šestih letih je zaradi raka želodca umrl. Danes njegova zapuščina živi naprej, francoski bes pa se je že zdavnaj pomiril, kvečjemu so mu hvaležni, saj je vse, kar je povezano z Napoleonom, zanimivo za turiste. A prva asociacija ob omembi Pariza je za večino ljudi prav gotovo Eifflov stolp. Železna konstrukcija je visoka natanko 320,75 metra, njen konstruktor pa je Gustave Eiffel. La Tour Eiffel je bil zgrajen med letoma 1887 in 1889, saj je bila slednje leto v mestu Svetovna razstava. Tudi nad najbolj obiskano turistično znamenitostjo so se Parižani sprva zgražali, češ, da kazi podobo mesta kulture. Danes se vsak obiskovalec fotografira pred stolpom, ob pogledu na čakalno vrsto za karte, pa se kar zašibijo kolena. Seveda je tista za dvigalo precej daljša, zato so se mi stopnice zdele boljše izbira. Vendar pa se je po njih moč vzpeti le do druge etaže, do vrha pa z dvigalom. Po natanko 710-ih stopnicah in 12-ih minutah sem z vrha občudovala eno najlepših mest na svetu. La Défense, Champs Élysées, Arc de Triomphe in vse druge znamenitosti so se zdele čisto majhne, modre pariške strehe pa so me opominjale na edinstven razgled, ki se razprostira pred menoj. Nedaleč od vznožja stolpa je mirno tekla reka Sena in če ne bi slišala zvokov, ki so prihajali od trgovinic in kioskov pod stolpom, bi se verjetno kar potopila v podobo, v katero sem zrla. Sonce je bila ognjena žareča krogla na zahodu, ki je mestu dajala zlat sijaj. Ko sem spet stala na trdnih

tleh, je bila pred mano le še ena izkušnja. Bateaux Mouches ali Ladje muhe so turistične ladjice, ki vozijo po Seni in turistom nudijo vožnjo pod vsemi sedmimi pariškimi mostovi in okoli dveh otokov. Ko smo izpluli, se je že začelo mračiti, kar je na betonske bregove reke privabilo mladino. Vsi so sedeli ali se sprehajali ob romantičnih valovih in ko je na mesto končno legla tema, je Eifflov stolp močno zažarel v zlato oranžni barvi, reflektor na vrhu pa je metal luč zdaj na eno, zdaj na drugo stran mesta. Vse zgradbe so bile čarobno razsvetljene in pogled na most, kjer mladi s ključavni-

camy zaklepajo svojo ljubezen, je potrdil tezo, da je Pariz mesto ljubezni. Točno od 23. uri je na stolpu začelo utripati na tisoče lučk in po petih minutah tega čudovitega prizora, je bil ta prihranjen za novo polno uro. Hja, pa je res mesto luči. Ko sem sedela na avtobusu in opazovala mesto, ki sem ga zapuščala, mi je postalo jasno, zakaj si vsi želijo iti v Pariz. Čudoviti spomini me bodo za vedno vezali na to mesto, četudi je že zdavnaj izginilo za mano.

Helena Balažic, Dokležovje

Avtorica pred Eifflovim stolpom

4. piknik Severne ulice iz Dokležovja

V Dokležovju smo se prebivalci Severne ulice že četrty zbrali na tradicionalnem pikniku naše ulice, ki je potekal na nogometnem igrišču v Dokležovju. Prijetnega druženja se je udeležilo čez 100 prebivalcev naše ulice, medse pa smo letos povabili tudi vse druge. Z odlično živo glasbo nas je zabaval g. Stanko Tivadar, piknik pa smo si popestrili tudi z nogometno tekmo med »mladimi« in »starimi«. Izbrali smo tudi novega »carja« ulice. To je letos postal Alojz Mertük. Ob odlični hrani in pijači sta se druženje in zabava zavlekli pozno v noč.

Matjaž Györek

Krajani Severne ulice »na küpe«

Poučna zgodbica

(Iz knjige Alkimist; Paulo Coelho, Ljubljana: Vale-Novak, 1996)

Nekoč je živel trgovec, ki je svojega sina poslal k najmodrejšemu vseh mož, da bi pri njem spoznal skrivnost sreče. Deček je štirideset dni hodil po puščavi, dokler ni prišel do prelepega gradu, ki je stal na vrhu gore. Tam je živel modrec, ki ga je deček iskal. Vendar ni našel puščavnika, kakor je sprva mislil. Ko je naš junak stopil v dvorano, se je znašel sredi glasnega vrveža. Trgovci so odhajali in prihajali, ljudje so peli in se pogovarjali, mali orkester je igral prijetno glasbo, sredi vsega tega pa je stala miza, obložena z najsajšimi jedmi tistih krajev. Modrec se je pomenkoval s številnimi gosti in deček je moral čakati kar dve uri, da je prišel končno na vrsto. Modrec je najprej modro poslušal, ko mu je deček razlagal, kaj ga je pripeljalo v njegovo palačo, nato pa mu je razložil, da zdaj res nima časa, da bi mu razkril skrivnost sreče. Dečku je tako rekel, da naj se sprehodi po palači in se vrne čez dve uri. »Vendar te nekaj prosim,« je nazadnje dejal in dal dečku v roko čajno žličko, v katero je pred tem kanil dve kapljici olja. »Ko boš hodil po palači, drži žličko tako, da se olje ne bo razlilo.« Deček je tako hodil gor in dol

po stopnišču palače in skozi sobane, ne da bi za en sam hip odvrnil oči z žličke. Po dveh urah je spet stopil pred modreca. »No«, ga je ta vprašal, »si videl perzijske tapiserije v moji jedilnici? Si videl vrt, ki ga je mojster vrtnarstva skrbno negoval celih deset let? Si v moji knjižnici opazil dragocene pergamente?« Deček je v zadregi priznal, da ni videl ničesar, saj ga je ves čas skrbelo samo to, da ne bi polil tistih dveh kapljic olja, ki mu jih je zaupal modrec. »Še enkrat boš moral obhoditi palačo. Hočem, da vidiš moje dragocenosti,« je rekel modrec. »Človeku ne moreš zaupati, dokler ne vidiš njegovega doma.« Nekoliko potolažen je deček spet vzel v roko žličko s kapljicama olja in šel na obhod po palači. Tokrat se je posvetil vsaki umetnini, ki je visela na steni ali bila obešena na stropu. Videla je vrtove in gorovja, ki so obdajala palačo, opazil je nežnost cvetlic, prefinjen okus in pozornost, s katero je bilo vsaki umetnini določeno mesto. Modrecu je po dveh urah do potankosti razložil vse, kar je videl. »No, in kje sta tisti

kapljici olja, ki sem ti ju zaupal?«, ga je na koncu vprašal modrec. Šele ko je pogledal žličko, je deček ugotovil, da je prazna. »Vidiš, to je edini nasvet, ki ti ga lahko dam,« je rekel največji modrec. »Skrivnost sreče je v tem, da vidiš vsa čuda sveta, a pri tem nikoli ne pozabiš na kapljici olja v svoji žlički.«

Za vas izbrala Lilijana Žižek

